

ZARZĄDZENIE NR 50.2022
WÓJTA GMINY KOWAŁA

z dnia 10 maja 2022 r.

w sprawie przedstawienia Raportu o stanie Gminy Kowala za rok 2021

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) zarządzam co następuje:

§ 1. Przedstawiam raport o stanie Gminy Kowala za rok 2021 stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Raport o stanie Gminy Kowala podlega przedłożeniu Radzie Gminy Kowala oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania .

Wójt Gminy Kowala

Dariusz Bulski

Załącznik do zarządzenia Nr 50.2022

Wójta Gminy Kowala

z dnia 10 maja 2022 r.

RAPORT

O STANIE GMINY KOWAŁA

Podsumowanie działalności Wójta Gminy Kowala w roku 2021

Opracowanie na podstawie art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 t.j.)

URZĄD GMINY W KOWALI-STĘPOCINIE

UL. MARIII WALEWSKIE 7

26-624 KOWAŁA-STĘPOCINA

www.kowala.pl

kowala@kowala.pl

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Charakterystyka Gminy.....	3
1.1. Położenie i powierzchnia gminy.	3
1.2. Ludność i dynamika zmian	6
1.3. Dochody i wydatki Gminy	9
1.4. Władze lokalne	12

II. OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W ROKU 2021

1. Oświata i Kultura.....	13
2. Zdrowie.....	19
3. Bezpieczeństwo.....	20
4. Ochrona środowiska i Rolnictwo.....	24
5. Zagospodarowanie terenu i infrastruktura techniczna.....	25
6. Infrastruktura komunalna.....	27
6.1. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna.....	27
6.2. Infrastruktura odpadów komunalnych.....	28
7. Działalność na rzecz jednostek pomocniczych.....	31
8. Pomoc społeczna.....	34

III. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

1. Ogólna informacja o działaniach na rzecz realizacji uchwał Rady Gminy.....	38
2. Działania podejmowane na rzecz realizacji strategii i programów.....	40
2.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2024.....	40
2.2. Programy.....	41

IV. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

1. Zadania inwestycyjne	46
2. Zamówienia Publiczne	51

V. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI

1. Informacja publiczna.....	52
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	52
3. Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego i podmiotami zagranicznymi.....	55
4. Promocja.....	56
5. Plany inwestycyjne.....	57
6. Informacja	57

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i powierzchnia gminy

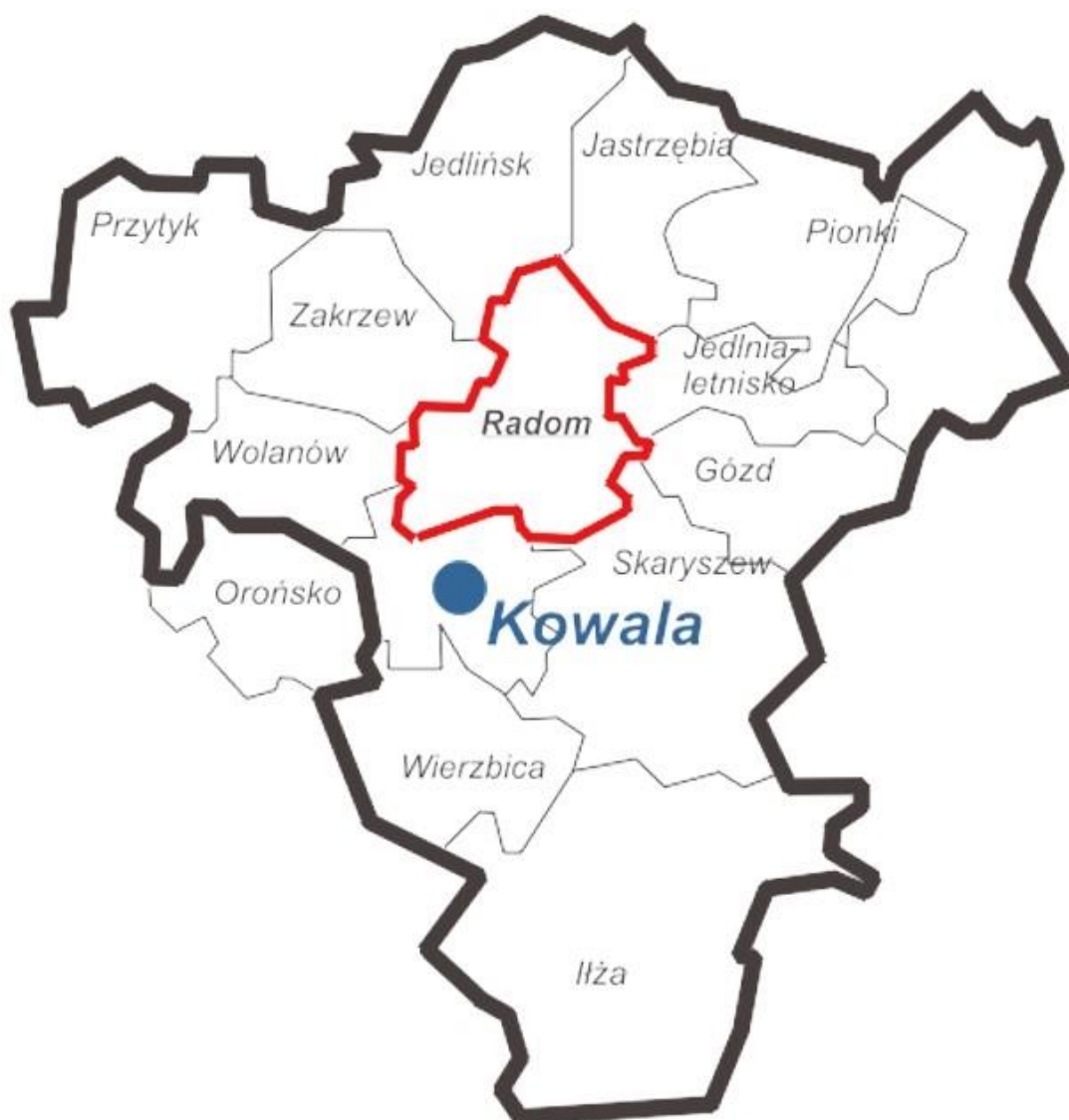
Gmina Kowala położona jest w południowej części województwa mazowieckiego w powiecie radomskim. Obszar Gminy Kowala obejmuje 7 467 ha. Powierzchnia gminy stanowi 4,88% powierzchni powiatu.

Kowala należy do mniejszych gmin powiatu radomskiego, natomiast pod względem liczby mieszkańców wynoszącej na dzień 31.12.2021 roku, 12042 lokuje się nieco powyżej średniej dla całego regionu.

Powiat radomski i gmina Kowala na tle województwa mazowieckiego.

Od strony północnej Gmina Kowala graniczy z miastem Radomiem, od wschodu z jego osiedlami mieszkaniowymi i gminą Skaryszew, od południa z gminami Orońsko i Wierzbicą, a od zachodu z gminą Wolanów.

Gminy powiatu radomskiego.

Główną miejscowością gminy jest miejscowość Kowala-Stępcocina, gdzie mieszczą się obiekty użyteczności publicznej i jednostki świadczące podstawowe usługi. Położenie geograficzne gminy znajduje się w bezpośredniej bliskości aglomeracji miejskiej oraz ważnych szlaków komunikacyjnych (droga wojewódzka 735, stanowiąca dotychczasową drogę krajową DK7) daje to gminie szczególne

możliwości jej rozwoju. Przez teren Gminy przebiegają linie kolejowe nr 8 relacji Warszawa Zachodnia-Kraków Główny, nr 22 Tomaszów Mazowiecki- Radom oraz nr 576 relacji Wolanów- Rożki.

Zestawienie powierzchni gminnego zasobu mienia komunalnego Gminy Kowala o uregulowanym

Lp.	Przeznaczenie	Powierzchnia w ha stan na dzień 31.12.2021r.
1	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej	43,0874
2	Tereny dróg lokalnych i dróg dojazdowych i zabudowy usługowej, ciąg pieszo-jezdny	1,6300
3	Tereny zabudowy usługowej, drogi lokalne	0,1283
4	Tereny usługowe	10,3689
5	Tereny zabudowy zagrodowej, drogi lokalne	0,3534
6	Tereny zabudowy zagrodowej	0,1422
7	Tereny zabudowy zagrodowej i tereny użytkowane rolniczo	0,1336
8	Tereny zabudowy usługowej, drogi dojazdowe	0,7700
9	Tereny użytkowane rolniczo	4,0173
10	Tereny infrastruktury technicznej	0,7706
11	Tereny użytkowane rolniczo, drogi wewnętrzne	0,6500
12	Tereny strefy zagrodowej i tereny strefy letniskowej	0,5177
13	Tereny użytkowane rolniczo i tereny zwartych kompleksów leśnych i terenów zadrzewionych oraz przeznaczonych do zalesienia	0,4021
14	Tereny zwartych kompleksów leśnych i terenów zadrzewionych oraz przeznaczonych do zalesienia	0,6400
15	Tereny zalesień	0,5753
16	Tereny rolnicze i tereny zalesień	1,2200
17	Tereny zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej, zagrodowej usługowej zabytek ujęty w rejestrze zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków-lokalizacja punktowa	0,3622
18	Tereny zabudowy usługowej, drogi zbiorcze	1,3800
19	Tereny zabudowy usługowej, ciąg pieszo-jezdny	0,1100
20	Tereny zabudowy usługowej, drogi zbiorcze, klasy, drogi lokalne	0,0300
21	Tereny użytkowane rolniczo, tereny urządzeń oczyszczalni ścieków, tereny dróg lokalnych	1,3492
22	Tereny użytkowane rolniczo, tereny wód powierzchniowych	0,8174
23	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej, tereny rolnicze	4,4181
24	Tereny użytkowane rolniczo, dróg dojazdowych i tereny strefy zagrodowej	0,6900
25	Tereny zieleni urządzonej , zabytek archeologiczny	7,5684
26	Drogi wewnętrzne	0,0370
27	Tereny kolejowe	0,0174
28	Grunty pod drogami	69,9357

stanie prawnym własności o powierzchni : 152,1222 ha

W tym powierzchnia gruntów przekazanych:

- w trwałą zarząd o powierzchni 8,2862 ha
- użytkowanie wieczyste o powierzchni 1,1254 ha

- w dzierżawę o powierzchni 14,2784 ha

Wpłynęło 66 wniosków o zatwierdzenie podziałów nieruchomości, które zostały pozytywnie załatwione. Wpłynęło 81 wniosków o wydanie opinii do wstępnego projektu podziału nieruchomości, które zostały rozpatrzone.

1.2. Ludność i dynamika zmian

Ewidencja ludności

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. Gminę Kowala zamieszkiwało 12042 osób. Liczba ludności wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym. W 2021 roku zmarło 139 mieszkańców naszej gminy. Jest to wzrost o 19 osób w porównaniu z rokiem 2020. Na świat w raportowanym roku przyszło 135 dzieci. Wobec czego ubytek naturalny w 2021 r. wyniósł 4 osoby.

Liczba ludności w poszczególnych latach

Stan na dzień	Liczba ludności
31.12.2021 r.	12042
31.12.2020 r.	11999
31.12.2019 r.	12007
31.12.2018 r.	11929

Wpływ na liczbę ludności w gminie ma saldo migracji (43 osoby). Fakt osiedlania się na terenie Gminy nowych mieszkańców, przybywających z miasta Radomia i innych okolicznych regionów, świadczy o jej atrakcyjności i ma duże znaczenie dla perspektyw dalszego rozwoju.

STATYSTYKA MIESZKAŃCÓW WG WIEKU I PŁCI

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	193	195	388
3	68	78	146
4-5	153	141	294
6	70	63	133
7	79	53	132
8-12	403	394	797
13-15	256	222	478
16-17	157	159	316
18	69	88	157
19-65	3957	0	3957
19-60	0	3499	3499
> 65	589	0	589
> 60	0	1156	1156
ogółem	5994	6048	12042

STATYSTYKA LUDNOŚCI Z PODZIAŁEM NA MIEJSCOWOŚCI

według stanu na dzień 31.12.2021 r.

GMINA KOWALA (1425072)	12042
AUGUSTÓW	681
BARDZICE	287
BUKOWIEC	97
DĄBRÓWKA ZABŁOTNIA	402
GRABINA	96
HUTA MAZOWSZAŃSKA	540
JÓZEFÓW	197
KOŃCZYCE-KOLONIA	480
KOSÓW	723
KOTARWICE	777
KOWALA-KOLONIA	474
KOWALA-STĘPOCINA	603
KOWALÓWKA	97
LUDWINÓW	722
MALISZÓW	569
MAZOWSZANY	715
MŁODOCIN MNIEJSZY	483
MŁODOCIN MNIEJSZY KĄTY	135
OSIEK	68
PARZNICE	865
ROMANÓW	186
ROŻKI	490
ROŻKI ADAMÓW	33
RUDA MAŁA	383
STAWKI	23
TRABLICE	1593
WALENTYNÓW	108
ZENONÓW	215

**Statystyka zdarzeń zarejestrowanych w prowadzonym przez gminę
rejestrze mieszkańców w 2021 r.**

Ilość zameldowań na pobyt czasowy	- 49
w tym cudzoziemców	- 24
Ilość wymeldowań z pobytu czasowego	- 3
w tym cudzoziemców	- 2
Ilość zameldowań na pobyt stały	- 462
w tym cudzoziemców	- 2
Ilość zameldowań spoza gminy	- 179
Ilość wymeldowań z pobytu stałego	- 418

w tym cudzoziemców	- 3
Ilość urodzeń mieszkańców	- 135
Ilość zgonów mieszkańców	- 139

Dowody osobiste

Wniosek o wydanie dowodu osobistego można złożyć w dowolnym urzędzie na terytorium RP, osobiście w formie pisemnej, w miejscu pobytu osoby poprzez mobilną stację urzędnika, w wyjątkowych sytuacjach związanych ze stanem zdrowia wnioskodawcy oraz w formie dokumentu elektronicznego możliwe jedynie dla dzieci do 12 roku życia.

Od 8 listopada 2021 roku wydawane są dowody osobiste z odciskami palców w warstwie elektronicznej oraz z podpisem posiadacza dowodu osobistego w warstwie graficznej. Nowym elementem jest dwuliterowy kod państwa członkowskiego wydającego dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący na tle niebieskiego prostokąta i otoczony 12 żółtymi gwiazdami.

Nie zmieniły się dotychczasowe funkcje dowodu osobistego - nadal potwierdza tożsamość i obywatelstwo oraz uprawnia do przekraczania granic niektórych państw, które honorują dowód osobisty jako dokument podróży.

W 2021 roku do naszego urzędu wpłynęło 716 wniosków o wydanie dowodu osobistego.

Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego Kowala z siedzibą w Kowali-Stępcinie zajmuje się rejestracją urodzeń, małżeństw i zgonów, które nastąpiły na terenie Gminy Kowala oraz dokonuje czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Od 1 marca 2015 r. rejestracji dokonuje się w Rejestrze Stanu Cywilnego. Rejestr Stanu Cywilnego jest prowadzony w Bazie Usług Stanu Cywilnego, który prowadzony jest w systemie teleinformatycznym. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonuje kierownik USC lub jego zastępca. Zgłoszenia urodzenia dokonuje się w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce urodzenia dziecka. Zawarcie małżeństwa następuje przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego wybranym przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo. Zgłoszenie zgonu dokonuje się w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce zgonu albo miejsce znalezienia zwłok. Przed wydaniem odpisu zupełnego, skróconego bądź wielojęzycznego sporządzonego przed dniem 1 marca 2015 r. dokonuje się migracji aktu stanu cywilnego, czyli przeniesienia go do Rejestru Stanu Cywilnego. Odpisy aktów stanu cywilnego oraz zaświadczenia można pobierać w dowolnym urzędzie stanu cywilnego. Od 1 marca 2015 r. istnieje możliwość zawarcia ślubu cywilnego poza lokalem urzędu stanu cywilnego na terenie Gminy Kowala.

Zadania zrealizowane przez Urząd Stanu Cywilnego Kowala z siedzibą w Kowali-Stępcinie w roku 2021	
Rodzaj zadania	2021
Rejestracja aktów urodzeń	9
Rejestracja aktów małżeństw w tym poza Urzędem : 5	100
Rejestracja aktów zgonów	77
Przyjmowanie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński	94
Wydawanie decyzji administracyjnych o zmianie imienia i nazwiska	4
Transkrypcja i odtworzenia zagranicznych aktów stanu cywilnego	14
Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego	1177
Migracja aktów stanu cywilnego do Rejestru Stanu Cywilnego	698
Ilość wyroków rozwodowych wpisanych do ksiąg małżeństw	22
Uznanie ojcostwa	7

Dodatkowo Urząd Stanu Cywilnego Kowala z siedzibą w Kowali-Stępcinie na wniosek osób

zainteresowanych co roku organizuje uroczystość związaną z jubileuszem 50-lecia pożycia małżeńskiego. Jubilaci zostają uhonorowani odznaczeniem państwowym „Medalem za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” przyznawanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W roku 2021 nadano odznaczenia dziesięciu parom. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 uroczystość „Złotych Godów” w 2021 roku nie odbyła się. Wręczenie medali jubilatów za 2021 rok odbędzie się w miesiącu maju 2022 r.

1.3. Dochody i wydatki Gminy

Wysokość budżetu

Plan dochodów na 2021 rok Rada Gminy Kowala uchwaliła w kwocie 60 581 107,69 zł Uchwałą Budżetową Nr XVII.207.2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku.

Plan po zmianach na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił 65 389 170,55 zł, został zrealizowany w kwocie 72 323 503,98 zł, co stanowi 110,60 % planu.

Plan dochodów bieżących wynosił 61 332 135,77 zł, wykonanie 63 477 336,18 zł, realizacja 103,50 %, w tym:

- dochody własne: plan 18 827 431,00 zł wykonanie 20 980 804,32 zł, realizacja 111,44 %, dochody te stanowią 29,01 % dochodów wykonanych ogółem,
- dotacje celowe z budżetu państwa: plan 22 120 859,77 zł, wykonanie 22 112 686,86 zł, realizacja 99,96 %, dochody te stanowią 30,57 % dochodów wykonanych ogółem,
- subwencja ogólna: plan 20 383 845,00 zł, wykonanie 20 383 845,00 zł realizacja 100,00 %, dochody te stanowią 28,18 % dochodów wykonanych ogółem.

Plan dochodów majątkowych wynosił 4 057 034,78 zł, wykonanie 8 846 167,80 zł, realizacja 218,05 %, dochody te stanowią 12,23 % dochodów wykonanych ogółem, w tym:

- dochody własne: plan 4 057 034,78 zł, wykonanie 3 660 167,80 zł, realizacja 90,22 %, w tym:
 - wpływy ze sprzedaży majątku: plan 1 090 580,00 zł, wykonanie 1 138 945,18 zł, realizacja 104,43 %,
 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych: plan 0,00 zł, wykonanie 7 806,15 zł,
 - dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego: plan 1 239 088,00 zł, wykonanie 786 049,69 zł, realizacja 63,44 %,
 - dotacje celowe otrzymane z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych: plan 1 597 366,78 zł, wykonanie 1 597 366,78 zł, realizacja 100,00%,
 - dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego: plan 130 000,00 zł, wykonanie 130 000,00 zł, realizacja 100,00 %,
- uzupełnienie subwencji ogólnej, z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji:
 - środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych: plan 0,00 zł, wykonanie 5 186 000,00zł.

WYDATKI

Plan wydatków na rok 2021 został uchwalony przez Radę Gminy Kowala Uchwałą Budżetową Nr XVII.207.2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku w kwocie 62 057 998,18 zł.

Plan wydatków po zmianach na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił 70 561 237,85 zł i został zrealizowany w kwocie 67 590 014,27 zł, co stanowi 95,79 % planu.

Plan wydatków bieżących wynosił 61 469 462,99 zł, wykonanie 59 167 704,41 zł, realizacja 96,26 %, udział w wydatkach wykonanych ogółem to 87,54 %.

Plan wydatków majątkowych wynosił 9 091 774,86 zł, wykonanie 8 422 309,86 zł, realizacja 92,64%, udział w wydatkach wykonanych ogółem to 12,46 %.

Informacja o stanie mienia komunalnego za rok 2021

Gmina Kowala posiada mienie komunalne w skład, którego wchodzi:

- grunty,
- budynki,
- budowle i urządzenia techniczne,
- środki transportowe.

Grunty stanowiące własność komunalną gminy zajmują obszar **152,1222** ha, w skład, których wchodzi:

- grunty rolne,
- działki budowlane,
- drogi,
- tereny rekreacyjno-sportowe,
- parki, lasy, grunty leśne,
- stawy.

W roku 2021 gmina sprzedała:

1) Działkę w miejscowości Zabierzów

- Nr 45 o powierzchni 0,0400 ha za kwotę **7 972,00 zł** wg aktu notarialnego.

2) Działki w miejscowości Kosów Większy:

- Nr 1080/32 o powierzchni 0,0971 ha za kwotę **140 220,00 zł** wg. aktu notarialnego
- Nr 1080/33 o powierzchni 0,0921 ha za kwotę **131 610,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/34 o powierzchni 0,0916 ha za kwotę **125 460,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/35 o powierzchni 0,0910 ha za kwotę **134 070,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/36o powierzchni 0,0906 ha za kwotę **145 140,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/37 o powierzchni 0,0900 ha za kwotę **154 980,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/38 o powierzchni 0,0895 ha za kwotę **132 840,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/39 o powierzchni 0,0889 ha za kwotę **118 080,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/40 o powierzchni 0,0884 ha za kwotę **116 850,00 zł** wg aktu notarialnego.
- Nr 1080/41 o powierzchni 0,1108 ha za kwotę **135 300,00 zł** wg aktu notarialnego.

3) Działkę w miejscowości Huta Mazowskańska

- Nr 434/2 o powierzchni 0,5400 ha za kwotę **45 973,18 zł** wg aktu notarialnego.

Łączna kwota ze sprzedaży wyniosła 1 388 495,18 zł.

- Drugim składnikiem mienia gminy są budynki (użytkowe), w skład ich wchodzi:
- budynek Urzędu Gminy w Kowali- Stępocinie,
- budynek, w którym znajdują się: GOPS i Posterunek Policji,
- budynki szkół (6 sztuk) – w miejscowościach: Kowala-Stępocina, Mazowszany, Kończyce - Kolonia, Młodocin Mniejszy, Bardzice, Parznice,
- budynek Publicznego Przedszkola w Kowali-Stępocinie,
- budynek w Trablicach Dom Pamięci ks. Romana Kotlarza,
- budynek Ośrodka Zdrowia w Kowali-Stępocinie,
- remizy OSP – w miejscowościach Bardzice, Kowala-Stępocina,
- budynek w Rudzie Małej – pełni funkcję świetlicy i remizy OSP,
- budynek w Kosowie – pełni funkcję świetlicy i remizy OSP,
- świetlica w Trablicach,
- świetlica w Ludwinowie,
- świetlica w Maliszowie,
- hala sportowa w Kowali-Stępocinie,
- hala sportowa w Mazowszanach,
- hala sportowa w Młodocinie Mniejszym,
- stacja hydroforowa w Dąbrówce Zabłotniej,
- budynek zaplecza sanitarno-szatniowego boiska piłkarskiego w miejscowości Kowala-Stępocina,
- budynek mieszkalny i gospodarczy w Kowali-Stępocinie - siedziba Klubu Seniora,
- PSZOK w Kosowie.

Na mienie komunalne Gminy Kowala w 2021 roku składają się także: parkingi i boiska: wielofunkcyjne w Kosowie, „Orlik” w Mazowszanach, Infrastruktura sportowo-rekreacyjna w Kowali-Stępocinie – boisko wielofunkcyjne, boisko trawiaste z trybunami i część rekreacyjna z muszlą koncertową, boisko wielofunkcyjne przy PSP w Bardzicach oraz sprzęt służący do prac bieżącego utrzymania budynków

i obiektów gminnych tj. kosiarka - ciągniczek, kosiarka do trawy z akcesoriami, pług wirnikowy do śniegu, wykaszarka spalinowa z dmuchawą i przyczepą, sprzęt ratowniczy i gaśniczy na stanie OSP (motopompy, agregaty, przecinarki, pompy szlamowe) oraz wyposażenie techniczno- gastronomiczne w szkołach i przedszkolu.

W skład grupy obejmującej budowlę i urządzenia techniczne wchodzi (stan na koniec 2021 r):

Drogi o długości **98,83 km** i powierzchni **402 329,20 m²**

- a) twarda ulepszona bitumiczne: 61,14 km – 308 558,70 m²
- b) gruntowa wzmocniona żwirem, żużlem: 12,88 km – 55 567,5 m²
- c) gruntowa naturalna (z gruntu rodzimego): 24,21 km - 35 687 m²
- d) twarda nieulepszona tłuczniowa: 0,478 km - 2008 m²
- e) twarda ulepszona kostka: 0,127 km - 508 m²

Suma powierzchni chodników i ścieżek rowerowych: 9 955,80 m².

Liczba i długość obiektów mostowych w osi drogi: 80/606,70 szt./m.

W roku 2021 zwiększono ilość lamp oświetlających drogi gminne o 5 lamp, łączny koszt budowy nowego oświetlenia wyniósł 104 016 zł.

W 2021 roku wybudowano na terenie gminy **1297,5** metry bieżące sieci wodociągowej:

1. Ludwinów – 151,5 m
2. Kosów - 336 m
3. Kowala-Kolonia - 380,5m
4. Kotarvice – 429,5 m
5. Zakup i montaż 2 szt. odpowietrzników sieci wodociągowych w m. Kosów i Trablice.

Łączny koszt wybudowania sieci wodociągowej wyniósł: 504 160,53 zł.

Do środków transportowych będących własnością gminy wchodzi:

1. Samochód pożarniczy MAGIRUS (OSP Bardzice)
2. Samochód pożarniczy DAIMLER (OSP Kosów)
3. Samochód pożarniczy MERCEDES (OSP Kowala-Stępcina)
4. Samochód Volkswagen (OSP Kowala-Stępcina)
5. Samochód pożarniczy JELCZ (OSP Ruda Mała)
6. Samochód osobowo – towarowy Renault Mascott - Urząd Gminy w Kowali-Stępcina
7. Samochód ciężarowy ciężarowy- OPEL COMBO-D-VAN - PP w Kowala-Stępcina

W 2021 r. sprzedany został samochód ratowniczo – gaśniczy MAGIRUS DEUTZ za kwotę 9 595,23 zł wg faktury.

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości za rok 2021 wynoszą **31 720 zł** a z tytułu najmu i dzierżawy (czynsze) wynoszą **94 554 zł**.

Wydatki bieżące w dziale gospodarki nieruchomościami wyniosły w 2021 roku **305 926 zł** (na wydatki te złożyły się m.in. koszty: kosztorysów, projektów, wykonanych map, wypisów i wyrysów z rejestru gruntów, wyceny, zakładanie ksiąg wieczystych).

Koszt utrzymania stacji wodociągowej w Dąbrówce Zabłotniej wyniósł **673 528 zł**.

Bieżące utrzymanie dróg wraz z remontami i odśnieżaniem w roku 2021 wyniosło **1 693 706 zł**.

1.4. Władze lokalne

Strukturę organizacyjną Urzędu określa Zarządzenie Nr 117.2019 Wójta Gminy Kowala z dnia 10 grudnia 2019 roku zmienionym Zarządzeniem Nr 96.2020 Wójta Gminy Kowala z dnia 10 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia zmian w Zarządzeniu Nr 117.2019 z dnia 10 grudnia 2019 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Kowali-Stępcinie, Zarządzeniem 49.2022 z dnia 9 maja 2022 w sprawie wprowadzenia zmian w zarządzeniu nr 117.2019 z dnia 10 grudnia 2019 rok w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Kowali.

Rada Gminy Kowala w kadencji 2018-2023 liczy 15 radnych.

Przy Radzie działają następujące stałe komisje:

- Komisja Rewizyjna – 5 członków.
- Komisja Budżetowa – 5 członków.
- Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Porządku Publicznego, Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności i Pomocy Społecznej – 5 członków.
- Komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji – 5 członków.
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji – 5 członków.

II. OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W ROKU 2021

1. OŚWIATA I KULTURA

I. Na terenie Gminy Kowala istnieją następujące placówki oświaty i kultury:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Noblistów Polskich w Bardzicach.
2. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kończycach – Kolonii.
3. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Kowali-Stępocinie.
4. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach.
5. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Młodocinie Mniejszym.
6. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Parznicach.
7. Niepubliczna Szkoła Podstawowa MONTESSORI.
8. Publiczne Przedszkole im. Juliana Tuwima w Kowali-Stępocinie .
9. Niepubliczne Przedszkole MONTESSORI.
10. Świetlice Gminne.
11. Gminna Biblioteka Publiczna w Kowali-Stępocinie.

Wykaz szkół i placówek oświatowych oraz liczba uczniów na terenie Gminy Kowala

Liczba uczniów na dzień 31.12.2021

Nazwa szkoły	Szkoła - liczba uczniów	Oddział przedszkolny - liczba uczniów	Przedszkole- liczba uczniów	Łącznie:
PSP Bardzice	87	15	-	102
PSP Kończyce-Kolonia	81	17	-	98
PSP Kowala-Stępocina	315	15	-	330
PSP Mazowszany	324	33	17	377
PSP Młodocin Mniejszy	85	14	-	99
PSP Parznice	141	118	-	259
Publiczne Przedszkole w Kowali-Stępocinie	-	-	125	125
Niepubliczne Przedszkole MONTESSORI	-	-	49	49
Niepubliczna Szkoła Podstawowa MONTESSORI	12	8	-	20
łącznie:	1045	220	191	1456

Wykaz zatrudnionych nauczycieli w Publicznych Szkołach Podstawowych i Publicznym Przedszkolu na terenie gminy Kowala w styczniu i grudniu 2021.

Nazwa szkoły	Liczba zatrudnionych nauczycieli w pełnym wymiarze w styczniu 2021	Liczba zatrudnionych nauczycieli w niepełnym wymiarze w styczniu 2021	Liczba zatrudnionych nauczycieli w pełnym wymiarze w grudniu 2021	Liczba zatrudnionych nauczycieli w niepełnym wymiarze w grudniu 2021
PSP Bardzice	12	4	14	2
PSP Kończyce – Kolonia	14	5	15	4
PSP Kowala – Stępcocina	31	8	34	6
PSP Mazowszany	34	8	34	9
PSP Młodocin Mniejszy	14	4	14	3
PSP Parznice	34	8	39	8
Publiczne Przedszkole w Kowali-Stępcocinie	9	6	10	6

WYNIKI UCZNIÓW VIII KLAS ZA 2021 ROK

Gmina Kowala: język polski - 60 %, matematyka - 39%, język angielski - 57%, język niemiecki - 42 %;
Powiat Radomski: język polski - 59 %, matematyka – 46%, język angielski - 60%, język niemiecki - 46 %;

Województwo mazowieckie: język polski - 64 %, matematyka - 52%, język angielski - 71%, język niemiecki - 54 %.

Szkoła	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
PSP Bardzice	56%	47%	71%	-
PSP Kończyce- Kolonia	66%	51%	59%	-
PSP Kowala-Stępcocina	58%	46%	60%	42%
PSP Mazowszany	62%	40%	49%	-
PSP Młodocin Mniejszy	56%	42%	47%	-
PSP Parznice	61%	42%	57%	-

Zestawienie wydatków gminy na prowadzenie placówek oświatowych w 2021r.

Nazwa szkoły - placówki	Wydatki na prowadzenie poszczególnych placówek w przeliczeniu na jednego ucznia rocznie
PSP Bardzice	20 459,65 zł
PSP Kończyce - Kolonia	19 836,92 zł
PSP Kowala-Stępcocina	12 776,89 zł
PSP Mazowszany	10 909,89 zł
PSP Młodocin Mniejszy	21 893,02 zł
PSP Parznice	16 068,47 zł
Publiczne Przedszkole w Kowali-Stępcocinie	17 739,23 zł

Dochód z subwencji oświatowej	Wydatki Gminy na oświatę
12 044 764,00 zł.	21 370 719,33 zł.

W roku 2021 wszystkie placówki oświatowe realizowały szereg projektów i programów np.: Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Piękna Nasza Polska cała”; Tydzień Bajek Polskich; „Mamo, tato wolę wodę”; „Z kulturą mi do twarzy”; „Laboratorium przyszłości”; „Warzywa i owoce w szkole”; „Mleko w szkole”; „Zbieraj baterie”; „Nie pal przy mnie proszę”; „Czyste powietrze wokół nas”; „Bieg po zdrowie”; „Wspólne kroki w cyberświecie”; Ogólnopolski program profilaktyki zdrowia psychicznego „Myślę pozytywnie”; Projekt grantowy „Lekcja Enter”; „Lepsza szkoła”; „Czytam z klasą – lekturki spod chmurki”; program przygotowania szkół, nauczycieli i uczniów do nauczania zdalnego „Zdalna Szkoła”; „Zajęcia wspomagające po nauce zdalnej dla uczniów klas IV – VIII.

Placówki oświatowe biorą udział w licznych akcjach m.in.: XXIX edycja konkursu „Kangur matematyczny 2021”; „Mam chętkę na zakrętkę”; „Dzień głośnego czytania”; „Sprzątanie świata – Polska 2021”, „Mam chętkę na zakrętkę”; „Dzieci zbierają elektrośmieci”; „Tornister pełen uśmiechu”; „Narodowe Czytanie”; „Dzień Życzliwości”; „Dzień Kundelka” – zbiórka karmy; „Kartka dla Powstańca” – wykonanie kartek z życzeniami; ogólnopolska akcja „Szkoła do hymnu”; „Dzień Języka Ojczystego”; „Narodowy dzień Żołnierzy Wyklętych”; akcja informacyjna „45 Rocznicą Radomskiego Czerwca 76”; „Dla Mamy i Taty”; Akcja sprzątania świata „Myślę, więc nie śmieję”; „Słowa dają moc” – listopad miesiącem dobroci i życzliwości; „Skarpetkowe Wyzwanie” - obchody Światowego Dnia Zespołu Downa; „Zapał się na niebiesko” – z okazji Światowego Dnia Autyzmu; „Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia”; „Góra grosza”, „Podaruj pluszaka dla chorego dzieciaka”.

Każda szkoła realizuje innowacje pedagogiczne m.in. takie jak:

„Ćwiczenie czyni mistrza”; „Piosenka narzędziem do nauki języka obcego”; „Mały Miś i prawa dziecka”; „W świecie sensorycznych literek”; „Z przyrodą na ty”; „Zaczarowany świat dyktand”; „Fotograficzne kreacje obrazów”; „Zaczarowany świat czytania”; Trening dekoratywności”; „W kart gram, tabliczkę mnożenia znam”; „ortografia na wesoło”, „Polski dla galopujących”; Matematyka dla odważnych”; Nauka tańców ludowych; „Szachy w szkole” – zajęcia szachowe; „Misia Marysia w bajkowej podróży” – bajkoterapia; „Gdy zegar historii tyka, zawsze potrzebna matematyka”; „Lepiej, gorzej – każdy z nas to potrafi”; Język angielski w przypowieściach Nowego Testamentu; Śladami Chrystusa – fragmenty Biblii w języku angielskim.

Szkoły i przedszkole w ramach Programu wychowawczo – profilaktycznego realizują m.in.:

Warsztaty profilaktyczne nt.: „Depresja, zachowania autodestrukcyjne – gdzie szukać pomocy”; „Życie w trybie online/offline – nie pozwól dziecku wylogować się z życia” – Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją; „Profilaktyka uzależnień” dla klas VI-VIII – spotkanie z psychologiem; „Nie marnuj swojego życia”; „Światowy Dzień trzeźwości – Nie daj się nałogom”; „Akademia Bezpiecznego Puchatka”; „Czyste powietrze wokół nas, bieg po zdrowie” – program antytytoniowej edukacji zdrowotnej; dokarmianie zwierząt i ptaków; „Międzynarodowy Dzień Kropki” – dzień kreatywnych działań uczniowskich.

Uczniowie w poszczególnych szkołach zdobywali nagrody i wyróżnienia w konkursach na szczeblu międzyszkolnym, powiatowym, ogólnopolskim czy międzynarodowym np.:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa w Bardzicach:

- Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur 2021” (wyróżnienie),
- Regionalny Konkurs „Najlepiej pracujące SK LOP (III miejsce w Okręgu Radomskim).

2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Kończycach - Kolonii:

- Gminny Konkurs Piosenki Anglojęzycznej (I miejsce),
- Gminny Konkurs Plastyczny „Kapelusz Pani Jesieni” (II miejsce).

3. Publiczna Szkoła Podstawowa w Kowali-Stępcinie:

- Konkurs przedmiotowy MKO – historia (finalista),
- Ogólnopolski Konkurs Kaligraficzny (wyróżnienie),
- Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur” (15 wyróżnień),
- Gminny Konkurs Plastyczno – Językowy „Słynne budowle krajów anglojęzycznych” (I miejsce),
- Międzyszkolny konkurs na prezentację książki w postaci audiobooka (II miejsce i wyróżnienie),
- Ogólnopolski konkurs plastyczny KRUS „Bezpiecznie na wsi mamy – od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy” (3 wyróżnienia),
- Gminny konkurs poezji i piosenki obcojęzycznej (II miejsce),
- Konkurs na palmę wielkanocną (III miejsce),
- Moja szopka betlejemka (online) (II miejsce, 4 wyróżnienia),
- Plastyczno-literackie konkursy walentynkowe – „Najpiękniejsza walentynka” (online) (I miejsce, 2 wyróżnienia),
- Konkurs Fotograficzny „Pierwszy Dzień wiosny (II miejsce),
- Konkurs recytatorski „Strofy w Ojczyźnie” (I miejsce),
- Konkurs fotograficzno – literacki „Zaczytani jesienią” (II miejsce),
- Konkurs informatyczno – czytelniczy „Chmurki literackie (I miejsce),
- Konkurs plastyczny „Moda na czytanie” (III miejsce),
- Quiz wiedzy o Janie Pawle II (on-line) (I miejsce),
- Międzyszkolny konkurs ortograficzny – Patriotyczne dyktando „Tu wszędzie jest moja Ojczyzna” (wyróżnienie),
- Powiatowy – zdalny Konkurs wiedzy o Unii Europejskiej (wyróżnienie).

4. Publiczna Szkoła Podstawowa w Mazowszanach:

- Ogólnopolski Konkurs Języka Angielskiego „Fox” (III miejsce),
- Powiatowy Konkurs profilaktyczny „Wybieram życie” (I miejsce),
- Powiatowy Konkurs „Cyberprzemocy mówimy NIE” (II miejsce),
- Powiatowy konkurs plastyczny „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa” organizowany przez Państwową Straż Pożarną w Radomiu,
- Powiatowy konkurs plastyczny pt.: „Powietrze, ogień, woda ... w nagłej potrzebie Straż Pożarna dłoń swą poda” (wyróżnienie),
- Gminny Konkurs Poezji i Piosenki Obcojęzycznej (I i II miejsce, wyróżnienie),
- Gminny Konkurs Językowo – Plastyczny „Słynne budowle angielskie” (III miejsce, wyróżnienie),
- II Gminny Konkurs Recytatorski „Święty Jan Paweł II nie przeminie cały ...” (III miejsce, wyróżnienie).

5. Publiczna Szkoła Podstawowa Młodocinie Mniejszym:

- Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur” (wyróżnienie),
- Konkurs Ogólnopolski: 8 edycja Konkursu Namaluj mi historię – „Moja mała solidarność” (I i II miejsce),
- Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Żywa okładka” (I miejsce),
- Ogólnopolski konkurs plastyczny „Namaluj mi historię - moje miasto do odkrycia” (2 x I miejsce),
- Ogólnopolski konkurs geologiczno – środowiskowy „Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro” (wyróżnienie),
- XVIII Regionalny Konkurs Matematyczny Mały Mistrz Matematyki (III miejsce),
- Powiatowy konkurs „Cyberprzemocy mówimy NIE” (I miejsce)
- Powiatowy konkurs „Wybieram życie” (II i III miejsce),
- Powiatowy konkurs „Odblaski na topie” (wyróżnienie),
- „Gminny Konkurs poezji i piosenki obcojęzycznej” (wyróżnienie).

6. Publiczna Szkoła Podstawowa w Parznicach:

- Gminny Konkurs Plastyczny – Językowy „Słynne Budowle Krajów Anglojęzycznych”,
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Karta ze Świąt Bożego Narodzenia”,
- Międzypowiatowy konkurs plastyczny „Zarażeni rowerem – zainspirowani Malczewskim”,
- Konkurs Chemiczny „Z chemią za pan brat”,
- Gminny Konkurs Poezji i Piosenki Obcojęzycznej w PSP w Mazowszanach.

7. Publiczne Przedszkole w Kowali-Stępocinie:

- Gminny Konkurs Plastyczny „Aniołek Bożonarodzeniowy” (I i III miejsce),
- Konkurs „Moja Babcia i mój Dziadek to wspaniali Dziadkowie” (udział),
- XI Edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Bezpiecznie na wsi mamy – od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy” (udział),
- Konkurs Plastyczny – „Pani Wiosna” (I miejsce),
- Ogólnopolski Konkurs plastyczny „Portret mojego rodzica” (wyróżnienie).

II. Cykliczne imprezy sportowe:

1. Z uwagi na zagrożenie COVID-19 nie odbywały się imprezy sportowe.

Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna w Kowali-Stępocinie powstała w 1947 roku. Powołana została na mocy Uchwały Nr X/30/2004 r Rady Gminy Kowala z dnia 22.10.2014 r. Od 1 stycznia 2005 roku jest samodzielną instytucją kultury działającą na podstawie Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowali-Stępocinie. Należy do podtypu biblioteki gminy wiejskiej, gdzie liczba mieszkańców mieści się w przedziale 10001 – 15000. Organizatorem Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowali-Stępocinie jest Samorząd Gminy Kowala.

Biblioteka w swojej strukturze posiada III filie:

- a) Filia w Młodocinie Mniejszym – budynek PSP w Młodocinie Mniejszym, Młodocin 47
- b) Filia w Bardzicach – budynek PSP w Bardzicach, Bardzice 2 c
- c) Filia w Parznicach – budynek PSP w Parznicach, Parznice 53

Zbiory biblioteczne opracowywane są komputerowo. Biblioteka korzysta z programu bibliotecznego Mak+ Zapewnia dostęp do Internetu, czasopism. Umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej - Academia. Czytelnicy mają dostęp do wirtualnej wypożyczalni Legimi (e-booków i audiobooków) dzięki wydawanym kodom.

Od 1 stycznia 2021r. opiekę merytoryczną i metodyczną nad bibliotekami publicznymi na terenie powiatu radomskiego sprawuje **Powiatowy Instytut Kultury w Iłży**, ul. Jakubowskiego 5.

I. Zbiory biblioteczne - stan księgozbioru na 30.12.2021 r.

Liczba zakupionych książek (przybytek księgozbioru biblioteki głównej i filii):

- a) ogółem w 2021 roku przybyło: 695 woluminów na kwotę 16155,19 zł., oraz 7 darów.
- b) w tym:
 - 468 woluminów na kwotę 10501,19 zł., ze środków Organizatora – Samorządu Gminy Kowala Kowala-Stępocina – 336 woluminów na kwotę 7880,97 zł.,
Młodocin – 34 woluminy na kwotę 800,00 zł.,
Parznice – 56 woluminów na kwotę 1131,53zł.,
Bardzice – 42 woluminów na kwotę 688,69 zł.,
 - 227 woluminów z dotacji MKiDN na kwotę 5654 zł.,
Kowala-Stępocina - 63 woluminów na kwotę 1654,95zł.,

Młodocin – 57 woluminów na kwotę 1499,05 zł.,

Parznice – 53 woluminy na kwotę 1267,19 zł.,

Bardzice – 54 woluminy na kwotę 1232,81 zł.,

W/w dotacja tj. 5654,00 zł., którą otrzymujemy od Biblioteki Narodowej przeznaczana jest na zakup książek w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025. Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych. Kierunek Interwencji 1.1 *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych*. Wysokość dotacji jaki otrzymuje biblioteka zależy od wkładu własnego biblioteki oraz stopnia zaszeregowania gminy do odpowiedniej kategorii. Nasza gmina należy do II grupy pod względem zamożności. Liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi: 5,65.

II. Czytelnicy według wieku

2021	- do lat 5	- 6 do 12 lat	- 13 do 15 lat	- 16 do 19 lat	- 20 do 24 lat	- 25 do 44 lat	- 45 do 60 lat	- powyżej 60 lat
Kowala - Stępocina	2	94	65	49	40	231	116	80
Bardzice	11	83	37	13	1	19	21	12
Młodocin	10	72	23	16	3	27	18	8
Parznice	4	81	48	2	7	14	25	10
Ogółem (1242)	27	330	173	80	51	291	180	110

Liczba czytelników na 100 mieszkańców w 2021 roku wyniosła: 10,00

III. Wypożyczenia zbiorów na zewnątrz i na miejscu

Liczba wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców (wypożyczenia na zewnątrz i na miejscu) w 2021 roku to: 140

2021	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	Literatura niebeletrystyczna
Kowala-Stępocina	9837	2580	1247
Bardzice	429	837	408
Młodocin	621	751	177
Parznice	329	250	190
Ogółem	11216	4418	2022
	17 656		

IV. Wydarzenia kulturalne

• **Narodowe Czytanie** – W tym roku Gminna Biblioteka Publiczna w Kowali- Stępcinie wraz z filiami po raz kolejny wzięła udział w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie. Wydarzenie miało miejsce w siedzibie biblioteki - 7 września 2021 roku. Lekturą 10. jubileuszowej edycji była *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej. Zaproszenie na tegoroczne czytanie przyjęli: wójt gminy Kowala – Pan Dariusz Bulski, Dyrektor PSP w Kowali-Stępcinie – Pani Małgorzata Konieczna, wicedyrektor PSP w Kowali-Stępcinie – Pani Iwona Więckowska, dyrektor PP w Kowali-Stępcinie – Pani Justyna Fabisiak, zastępca kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - Pani Ewelina Strycharska, czytelniczki – Pani Anna Mucha i Pani Elżbieta Prokopowicz. W wydarzeniu wzięli udział również czytelnicy i sympatycy biblioteki oraz uczniowie klasy VIII PSP w Młodocinie Mniejszym wraz

z wychowawcą Panią Jolantą Kowalczyk. Spotkanie rozpoczęło się odczytaniem listu Prezydenta Andrzeja Dudy skierowanego do uczestników akcji, następnie zebrani wysłuchali krótkiej informacji o genezie utworu. W klimat epoki wprowadził słuchaczy wystrój wnętrza. W ten sposób mogli oni przenieść się do salonu drobnomieszczańskiego domu państwa Dulskich. Interesującym elementem spotkania była obecność pań Dulskich z początku XX wieku, z końca XX wieku oraz z XXI wieku. W role te wcieliły się Pani Elżbieta Prokopowicz, uczennice Julia Tonderska i Amelia Delikat. Wspólne czytanie wybranych fragmentów *Moralności pani Dulskiej* zapoczątkował wójt – Pan Dariusz Bulski. Kolejne fragmenty zaprezentowały panie: Justyna Fabisiak, Iwona Więckowska, Ewelina Strycharska, Anna Mucha, Elżbieta Prokopowicz. Narodowe Czytanie było doskonałą okazją, aby docenić nieprzemijającą wartość naszej literatury.

- **„Oddaj książkę”** – cykliczna akcja przeprowadzana w miesiącu maju zachęcająca czytelników do oddania niezwróconych, przetrzymanych książek.
- **„Mała książka – wielki człowiek”** Kontynuacja projektu we współpracy z Instytutem Książki oraz Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zapraszamy dzieci w wieku przedszkolnym do odbierania wyprawek czytelniczych. Zachęcamy najmłodszych do czytania, do wspólnej lektury w relacjach rodzic - dziecko. Zapraszamy do spędzania czasu z książką zarówno w czytelni, jak również w domu.
- Konkurs plastyczny: **„Laurka dla pisarza”, „Najpiękniejsze karty Wielkanocne”, „Magiczne karty Bożonarodzeniowe”**. Te cykliczne konkursy stały się tradycją realizowane przez filię biblioteczną w Bardzicach. Najciekawsze prace zostają nagrodzone i rozesłane do czytelników – Seniorów z terenu Gminy Kowala.
- **Pasowanie na Czytelnika** – uroczyste pasowanie odbywa się co roku w filii biblioteczeń w Młodocinie Mniejszym.

2. ZDROWIE

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej działa na podstawie Statutu UCHWAŁA NR XXXVII.293.2021 Rady Gminy Kowala z dnia 28-12-2021 roku. Organem nadzorczym jest Rada Gminy Kowala. SP ZOZ w Kowali-Stępocinie wpisany jest do:

- Rejestru Podmiotów Lecznicych 000000007918
- Krajowego Rejestru Sądowego 0000189410

Działalność jednostki jest finansowana ze środków NFZ. SP ZOZ świadczy usługi medyczne dla ogółu mieszkańców gminy Kowala i gmin ościennych. Na dzień 31-12-2021 do Przychodni zapisanych było 6074 pacjentów.

Na dzień 31-12-2021 jednostka zatrudniała 18 osób, w tym:

- sześciu lekarzy (2-umowa o pracę, 2- umowa cywilno-prawna, 2- umowa z indywidualną praktyką lekarską);
- sześć pielęgniarek;
- jedną położną;
- jedną asystentkę stomatologiczną;
- dwoje pracowników administracyjnych;
- dwoje pracowników obsługi.

W roku 2021 udzielono m. in.:

- 21 730 porad lekarza POZ w tym teleporady: -1 621
- 251 porady dla pacjentów zarażonych SarsCoV 2
- 5507 świadczeń w gabinecie zabiegowym
- 609 EKG
- 9733 świadczenia Pielęgniarek środowiskowych w domu pacjenta
- 116 wizyt patronażowych położnej POZ
- 695 uczniów objętych było opieką pielęgniarki szkolnej

W ramach Poradni Stomatologicznej wykonano 7017 procedur.

W ramach Poradni Ginekologiczno-Położniczej zrealizowano 682 świadczenia.

3. BEZPIECZEŃSTWO

I. Stan etatowy Posterunku Policji w Kowali-Stępocinie, to 10 funkcjonariuszy Policji:

- Kierownik Posterunku Policji w Kowali-Stępocinie,
- Zespół ds. Prewencji 6 funkcjonariuszy, w tym 2 dzielnicowych oraz 4 policjantów w służbie patrolowo- interwencyjnej,
- Zespół ds. Kryminalnych 3 funkcjonariuszy.

Posterunek obecnie dysponuje środkami transportu:

- jednym pojazdem osobowym oznakowanym (2016 r.);
- jednym pojazdem osobowym nieoznakowanym (2019 r.).

II. Skierowano do służby zewnętrznej patrolowej i obchodowej w systemie 8-godzinnym

- 2021 roku 889 policjantów,
- 2020 roku 1051 policjantów.

III. Przepięstwa powstałe na terenie podległym z podziałem na kategorie

W 2021 roku wszczętych zostało:

- 159 postępowań,
- wykrywalność wyniosła 77,31 %.

W 2020 roku wszczętych zostało:

- 150 postępowań,
- wykrywalność wyniosła 71,7%.

Kategorie przestępstw zaistniałych na podległym terenie:

- Kradzieże mienia – 14
- Kradzieże z włamaniem – 7
- Kradzież rozbójnicza – 1
- Bójka i pobicie - 1
- Przestępstwa gospodarcze – 2
- Uszczerbek na zdrowiu – 1
- Uszkodzenie mienia – 9
- Przestępstwa narkotykowe - 0
- Ujawniono nietrzeźwych kierujących pojazdami – 15
- Niealimentacja - 29
- Oszustwa - 19
- Inne – 61

Ogółem zatrzymano sprawców przestępstw - 10

Ogółem zatrzymano 53 osoby poszukiwane (Listem Gończym, Nakazem Doprowadzenia do Aresztu Śledczego/Zakładu Karnego, do ustalenia miejsca pobytu);

IV. Interwencje Policji

Liczba przeprowadzonych interwencji w 2021 roku :

Ogółem 1281 w tym:

- 1189 publicznych,
- 92 domowych,
- wylegitymowano 2780 osób.

Liczba przeprowadzonych interwencji w 2020 roku :

Ogółem 1378 w tym:

- 1325 publicznych,
- 53 domowych.

W 2021 roku odnotowano wzrost interwencji domowych i spadek interwencji publicznych w porównaniu z rokiem ubiegłym.

V. Postępowania w sprawach o wykroczenie

Ujawniono ogółem wykroczeń 679, w tym:

- ukarano mandatem karnym 278,
- pouczone w związku z wykroczeniem 384

oraz przeprowadzono 46 postępowań wyjaśniających w sprawach o wykroczenie z czego kierowano 17 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Radomiu.

VI. Patologia społeczna

Przemoc w rodzinie

W 2021 roku policjanci Posterunku Policji w Kowali-Stępocinie przeprowadzili:

- 92 interwencji domowych, gdzie w większości przypadków dochodziło do nieporozumień między małżonkami ,
- w 8 przypadkach stwierdzono przemoc w rodzinie.
- w 25 przypadkach wszczęto Procedurę Niebieskiej Karty.
- ogółem w prowadzeniu Procedur Niebieskich Kart 32

Dzielnicowi w ramach obchodu podległego rejonu służbowego, systematycznie dokonują kontroli rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty oraz sprawców przemocy domowej.

W 12 przypadkach prowadzone było postępowanie przygotowawcze dotyczące przemocy z art. 207 § 1kk.

Przestępczość nieletnich

Wobec nieletnich sprawców czynów karalnych nie były prowadzone postępowania przygotowawcze.

Alkoholizm

Jako zjawisko patologiczne występuje na terenie całej Gminy. W 2021 roku celem wytrzeźwienia doprowadzono:

- 31 osób doprowadzono do jednostki Policji i PDOZ,
- 8 osób doprowadzono do miejsca zamieszkania.

VII. Zabezpieczenia imprez sportowych

W 2021 roku na terenie Gminy Kowala realizowano czynności związane z :

- Zabezpieczeniem spotkań sportowych piłki nożnej odbywające się na obiekcie sportowym GKS „ZORZA KOWALA” w Kowali-Stępocinie,
- Zabezpieczeniem przejazdów kibiców klubów sportowych, przemieszczających się w drodze na mecz i po przemieszczających się przez teren gminy,
- Zabezpieczeniem rajdów rowerowych organizowanych przez szkoły na terenie gminy.

VIII. Podejmowanie działań mających wpływ na wzrost poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa

W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku dokonano sprawdzenia oznakowania dróg. Kontrolowano wskazane przez mieszkańców miejsca zagrożone. Dokonywano sprawdzeń w rejonie jak i obiektach handlowych pod kątem przestrzegania „Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” oraz pod kątem przestrzegania obostrzeń związanych z pandemią Covid-19.

W celu ograniczenia przestępstw i wykroczeń w ruchu drogowym na terenie Gminy służbę pełnił patrol Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Radomiu.

W 2021 roku Posterunek Policji w Kowali-Stępocinie, realizował działania prewencyjne, prewencyjno – operacyjne oraz represyjno – kontrolne, takie jak: „Bezpieczne Świąta”, „Bezpieczne Wakacje” oraz akcje - „Znicz”, „Bezpieczna Droga do Szkoły”, „Widoczny na drodze – Bezpieczny po Zmroku”.

Na tablicy informacyjnej w Posterunku zostały zamieszczone numery telefonów służbowych do kontaktu z dzielnicowymi, co pozwala w nagłych przypadkach na natychmiastowe podejmowanie działań. Informacja o numerach telefonów do kontaktu z Posterunkiem została również umieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Kowali-Stępocinie.

IX. Działania zakresu prewencji kryminalnej

W celu ograniczenia przestępstw i wykroczeń podlegli policjanci realizują programy prewencyjne takie jak: „Widoczny na drodze – Bezpieczny po Zmroku”, „Bezpieczna droga do Szkoły”, „Kręci mnie bezpieczeństwo przez cały rok”, „Profilaktyka uzależnień młodzieży i przeciwdziałanie przemocy” – poprzez spotkania z młodzieżą szkolną gdzie prowadzone są pogadanki, odbywają się również spotkania z gronem pedagogicznym, pedagogami szkolnymi oraz dyrektorami szkół.

Dzielnicowi na prowadzonych spotkaniach ze społeczeństwem oraz w trakcie obchodu rejonu służbowego w rozmowach poruszają zagadnienia prewencji kryminalnej m. in. zwracają uwagę na właściwe zabezpieczenie mienia przed kradzieżą i włamaniem.

X. Współpraca z samorządem

W ramach poprawy Stanu Bezpieczeństwa Publicznego Posterunek Policji w Kowali-Stępocinie, współpracuje z lokalnym samorządem, gdzie przedstawiana jest informacja dot. Bezpieczeństwa na terenie Gminy, również podlegli policjanci w szerokim zakresie współpracują z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej poprzez wymianę informacji o osobach i zachowaniach patologicznych i zdarzeniach mających wpływ na bezpieczeństwo.

Kierownik Posterunku Policji w Kowali-Stępocinie, w ramach współpracy z Wójtem Gminy Kowala, na bieżąco wymienia wiedzę, potrzeby, newralgiczne potrzeby dotyczące problematyki zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie podległym Gminie Kowala.

XI. Wnioski i podsumowanie

Oceniając pracę Posterunku Policji w Kowali-Stępocinie, za okres 2021 roku w porównaniu do roku poprzedniego, należy stwierdzić, nieznaczny wzrost ilość postępowań przygotowawczych dotyczących przestępczości ogólnej. Odnotowano zwiększenie efektywności wykrywalność przestępstw która wyniosła 77,3 %. W 2021 roku odnotowano wzrost interwencji domowych i spadek interwencji publicznych z rokiem ubiegłym. Skierowano do służby zewnętrznej 162 funkcjonariuszy mniej niż w 2020 roku.

Czas przeznaczony do pełnienia służby patrolowej i obchodowej zawsze jest wykorzystany w maksymalny sposób. Odnotowano nieznaczny spadek interwencji policyjnych. Specyfika pracy na Posterunku, wymaga od każdego policjanta dużej wiedzy i samodzielności.

Znacznym utrudnieniem w realizacji podstawowych zadań w pracy Posterunku jest zbyt mała obsada etatowa, co wielokrotnie uniemożliwia podejmowanie skutecznych działań operacyjno-prewencyjnych.

Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Kowala

Na terenie Gminy działa cztery jednostki Ochotniczych Straży Pożarnej: OSP w Bardzicach, OSP w Kosowie, OSP w Kowali-Stępocinie oraz OSP w Rudzie Małej, w tym 2 jednostki Kowala-Stępocina i Ruda Mała posiadają selektywny system powiadamiania. Ponadto OSP w Rudzie Małej należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, a od 10 grudnia 2021 roku również OSP w Kowali-Stępocinie co potwierdza wysoki stopień wyszkolenia oraz przygotowania do akcji ratowniczych. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy stanowi integralną część ogólnopolskiego systemu bezpieczeństwa. W 2021 roku Ochotnicza Straż Pożarna na terenie Gminy skupiała w swoich szeregach 135 druhów w tym 6 kobiet. Jednostki są zrzeszone w Oddziale Gminnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. Posiadane wyposażenie i wyszkolenie druhów OSP umożliwia podjęcie przez nich działań: ratowniczo-gaśniczych w czasie pożarów, ratownictwa technicznego i drogowego, ratownictwa medycznego oraz poszukiwawczo-ratowniczych. Wszystkie jednostki OSP dysponują własną bazą lokalową w postaci remiz strażackich. W roku 2021 rozpoczęto budowę nowej strażnicy OSP w Kowali-Stępocinie. Każda jednostka jest wyposażona w pojazdy przygotowane do działań ratowniczo-gaśniczych. Na wyposażeniu jednostek jest sześć samochodów bojowych w tym cztery średnie gaśnicze, jeden ciężki gaśniczy i jeden operacyjny. W 2021 roku jednostki były zadysponowane 259 razy do działań ratowniczo-gaśniczych i wyjazdach gospodarczych tj. pożary - 89, miejscowe zagrożenia - 107, wyjazdy gospodarcze - 39, poza rejon - 19, alarmy fałszywe - 5. W budżecie Gminy na działalność czterech jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2021 roku wydano kwotę 686 253,43 zł.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO

W zakresie rolnictwa Gmina Kowala współpracuje z różnymi instytucjami wspomagając rolników poprzez udzielanie informacji o sposobie załatwienia sprawy lub kierowaniem do odpowiedniej instytucji.

Gmina współpracuje z:

1. Wojewodą Mazowieckim w zakresie szacowania szkód w płodach rolnych spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.
2. Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Radomiu, czego efektem jest udział w komisji szacowania szkód w rolnictwie oraz pomoc dla rolników w wypełnianiu wniosków przez pracownika MODR.
3. Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Radomiu, czego efektem jest pomoc rolnikom w udzielaniu informacji.
4. Mazowiecką Izbą Rolniczą w Radomiu w zakresie udziału w komisji szacowania szkód w rolnictwie.
5. Starostwem Powiatowym w Radomiu, czego efektem jest dyżur leśniczego (zazwyczaj każda środa w godz. 9-11 pok. 39 Urzędu Gminy) do obsługi osób posiadających lasy prywatne.
6. Kołem Łowieckim „ŁUCZNIK” z Gozdu, Kołem Łowieckim „DANIEL” ze Skaryszewa, Kołem Łowieckim „ŚW. HUBERT” z Radomia, Kołem Łowieckim „SOBÓL” z Wałsnowa w sprawach związanych z dziką zwierzyną łowną i odszkodowaniami za straty przez nią powodowane.
7. Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska Wydział Spraw Terenowych II w Radomiu w zakresie ochrony środowiska naturalnego tj. roślin i zwierząt będących pod ochroną oraz odszkodowań za szkody w uprawach rolnych powodowane przez zwierzęta m.in. bobry.
8. Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Zarządem Zlewni w Radomiu ul. Parkowa 2A, 26-600 Radom oraz Rejonowym Związkiem Spótek Wodnych w Szydłowcu ul. Targowa 4a, 26-500 Szydłowiec w zakresie wód stojących i płynących.

Uchwałą Nr XXIX.222.2021 z dnia 12 marca 2021 roku Rada Gminy Kowala zatwierdziła program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie gminy Kowala na rok 2021. Zadania programu realizowane były przez firmę zewnętrzną, z którą gmina podpisała stosowną umowę. Z tytułu realizacji niniejszego programu, jak również odbioru padłych zwierząt bezpiecznych przez firmę zewnętrzną wydatkowano kwotę w wysokości 43 902,00 zł.

Ochrona środowiska
Liczba zgłoszeń i kontroli przeprowadzonych przez UG:
- 163 zgłoszeń dotyczących zamiaru usunięcia drzew - 37 kontroli dot. opróżniania szamb – pouczenie - 52 kontrole w zakresie ochrony powietrza tj. kontroli spalania paliw w kotłach - przekazano informacje mieszkańcom gminy Kowala o sposobach poprawy, jakości powietrza, poprzez przekazanie ulotek z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego dot. „Czystego powietrza” - udzielano informacji dot. projektów „ Czyste powietrze” i „Moja Woda” prowadzonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska.

- przyjęto 4 wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z zakresu: dróg, magazynowania, instalacji oraz elektrowni fotowoltaicznej.
- udzielono 2 informacji z zakresu zabytków,
- z terenu zabytkowego parku w Kowali-Stępocinie, usunięto 3 drzewa –wiatrołomy,

5. ZAGOSPODAROWANIE TERENU I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Transport

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego zwany dalej „planem transportowym” zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (tekst. jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1371) w przypadku planowanego organizowania przewozów o charakterze użyteczności publicznej, opracowuje:

1. gmina:
 - a) licząca co najmniej 50 000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich,
 - b) której powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między gminami, których obszar liczy łącznie co najmniej 80 000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze;
 - c) związek międzygminny obejmujący obszar liczący co najmniej 80 000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze gmin tworzących związek międzygminny.

Z uwagi na powyższe Urząd Gminy w Kowali-Stępocinie nie prowadził planu zrównoważonego publicznego transportu zbiorowego.

Gmina Kowala realizuje zbiorowe potrzeby wspólnoty realizując zadanie polegające na: organizacji przewozów w komunikacji miejskiej na liniach komunikacyjnych Nr 5 i Nr 23, w granicach administracyjnych Gminy Kowala w zakresie lokalnego transportu zbiorowego pomiędzy Gminą Miasta Radomia z siedzibą w Radomiu przy ul. Kilińskiego 30/30A reprezentowaną przez Radosława Witkowskiego – Prezydenta Miasta Radomia a Gminą Kowala, reprezentowaną przez Dariusza Bulskiego – Wójta Gminy Kowala;

1. Finansuje usługę w zakresie przewozu osób z na 3 liniach regularnych obsługiwanych przez przewoźnika- firmę PKS w Radomiu Sp. z.o.o.
2. Ponadto przez gminę Kowala przechodzi również linia kolejowa relacji Kielce-Radom z przystankami w miejscowościach Dąbrówka Zabłotnia, Rożki, Trablice oraz linia kolejowa relacji Tomaszów Mazowiecki - Radom z przystankami w miejscowości Augustów, Trablice, z których mogą mieszkańcy korzystać.

Niestety w związku z dynamicznym rozwojem motoryzacji nie idzie w parze rozwój infrastruktury. Budowa nowych dróg jest kapitałochłonna i długotrwała, czasem ze względu na istniejącą zabudowę oraz ochronę środowiska, praktycznie niemożliwa.

Dynamiczny rozwój motoryzacji oraz niedoinwestowanie transportu publicznego spowodowały spadek zapotrzebowania na przewozy jego środkami. Efektem takiego stanu rzeczy są zmiany organizacyjne oraz wynikające z nich zmiany metod zarządzania transportem publicznym.

Dane o sieci dróg publicznych na terenie gminy Kowala.

Długość dróg gminnych		km
Ogółem		98, 83
Ulepszona -	Bitumiczna	61, 14
	Kostka	0,127
Nieulepszona - Tłuczniowa		0,478
Gruntowa	Wzmocniona żwirem, żużlem	12,88
	Naturalna (z gruntu rodzimego)	24, 21

Wyremontowano drogi gminne o długości 2, 32 km.

Zagospodarowanie terenu

Planowanie przestrzenne	<ul style="list-style-type: none">• 46,7 procent gminy objęte jest, obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,• wydano 134 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,• wydano 159 decyzji o warunkach zabudowy dla nieruchomości nieobjętych planem zagospodarowania przestrzennego.• wydano 16 decyzji o ustaleniu inwestycji celu publicznego dla nieruchomości nieobjętych planem zagospodarowania przestrzennego.• wydano 425 zaświadczenia stwierdzające lokalizację działek zgodnie z miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego• wydano 163 zaświadczeń dotyczących obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji .
-------------------------	---

6. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

6.1 Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

1. Eksploatacja Stacji Uzdatniania Wody,
2. Eksploatacji Sieci Wodociągowej,
3. Przekazanie właścicielom przydomowych oczyszczalni ścieków na własność.

W referacie zatrudnionych jest 3 osoby – Kierownik i dwóch konserwatorów – inkasentów, których zadaniem jest nadzór nad pracą Stacji Uzdatniania Wody, dokonywanie odbiorów przyłączy wodociągowych.

Wszystkie miejscowości na terenie Gminy przyłączone są do sieci wodociągowej. Z wody uzdatnionej korzysta 97 - 98 % mieszkańców gminy. Coraz mniejszym problemem dla mieszkańców w 2021r były czasowe braki wody, które występowały w latach ubiegłych w miesiącach największego rozbioru, spowodowane zbyt małym przekrojem rur przesyłowych i zapowietrzaniem się sieci. Było to szczególnie uciążliwe dla miejscowości najwyżej położonych.

W roku 2021 zamontowano jeszcze 2 odpowietrzniki w Kosowie i Trablicach. Natomiast na 2022 rok nie przewiduje się budowy następnych odpowietrzników ale planuje się w latach następnych wybudowanie nowej Stacji Uzdatniania Wody w Romanowie. Obecnie opracowywana jest koncepcja jej budowy.

Główne remonty sieci wodociągowej wykonuje wyłoniona z przetargu firma specjalistyczna. Natomiast usuwaniem awarii SUW zajmują się dostawca technologii i specjalistyczne firmy - elektryczne, automatyczne i technologiczne, z którymi ze względu na niskie wartości zamawianych usług nie przeprowadzono postępowań przetargowych w 2021 roku.

Ilościowe zestawienie z działalności Referatu w latach 2020 i 2021 ilustruje przedstawiana poniżej tabela.

Lp.	Nazwa zadań	Rok 2020	Rok 2021	Progresja
		Ilość/ wartość	Ilość/wartość	Ilość/wartość
1.	Ilość wody sprzedanej [m3]	439 367,0	427053,3	- 12616,7
2.	Wartość brutto wody sprzedanej [zł]	1 320 559,00	1 282 708,90	- 37 850,10
3.	Ilość wydanych warunków technicznych	162	179	17
4.	Ilość usuniętych awarii	59	52	- 7
5.	Ilość nowych przyłączy wodociągowych	106	120	14
6.	Ilość przekazanych przydomowych oczyszczalni ścieków	27	4	-23

6.2 Infrastruktura odpadów komunalnych

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez Gminę Kowala na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą wyłonionym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2021 roku w gminie Kowala dokonywany był przez firmę PPUH „INTERBUD” Sp. z o.o., ul. Limanowskiego 154, 26-600 Radom. Umowa została zawarta na 24 miesiące tj. od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2022 r. Zagospodarowanie odpadów komunalnych w większości odbywa się w instalacji komunalnej firmy PPUH RADKOM Sp. z o.o. w Radomiu ul., Witosa 94, 26-600 Radom.

W celu realizacji obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w skrócie zwany PSZOK, zlokalizowany w Kosowie 56F, prowadzony przez Gminę Kowala, do którego mieszkańcy gminy mogą bezpłatnie dostarczać selektywnie zebrane odpady problemowe, powstające w gospodarstwie domowym, które ze względu na rodzaj i gabaryty nie mogą być odebrane w ramach zbiórki u źródła. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych czynny jest w od poniedziałku do środy od godz. 8:00 - 16:00 oraz we czwartek i piątek w godz.: 10:00 - 18:00. Mieszkańcy nieodpłatnie mogą tam przekazać, odpady wyselekcjonowane ze strumienia odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych, takie jak np.: odpady z remontów, szyby okienne, opony samochodowe, opakowania, gabaryty, elektroodpady. PSZOK został wybudowany w nowej lokalizacji od podstaw wraz z pełnym zapleczem. W nowym PSZOK w Kosowie została udostępniona mieszkańcom: wiatła magazynowa, pomieszczenie na odpady niebezpieczne i Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny (ZSEE), ścieżka edukacyjna, magazyn przedmiotów do ponownego użycia i napraw (warsztat), kontenery i pojemniki, a dla pracowników nowoczesne pomieszczenie socjalno – biurowe z wyposażeniem. W PSZOK zbierane będą odpady: wielkogabarytowe, opony samochodów osobowych, gruz z drobnych budów i remontów, papier i tektura, szkło (w tym szkło płaskie/okienne), tworzywa sztuczne (opakowania, metale itp.), opakowania po farbach i lakierach, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki oraz strzykawki. Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu partnerskiego pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kosowie i na terenie Gminy Wierzbica” z wykorzystaniem unijnego dofinansowania dotacyjnego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wartość dofinansowania dla gminy Kowala to kwota ponad 900 000,00 zł.

Gmina Kowala w 2021 roku prowadziła również zbiórkę odpadów wielkogabarytowych u źródła poprzez tzw. „wystawkę” oraz zbiórkę popiołu.

Ilość odpadów komunalnych odebrana z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Kowala w roku 2021 - system gminny.

Mieszkańcy 2021		
Kod	Rodzaj odpadów	Masa w Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 245,9600
10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	275,9800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	130,8600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	82,0200
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	60,6000
20 01 39	Tworzywa sztuczne	451,3600
15 01 07	Opakowania ze szkła	241,3600
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0610
Suma		2,488,2010

PSZOK 2021		
Kod	Rodzaj odpadów	Masa w Mg
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,7860
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 2001 23 zawierające niebezpieczne składniki (5)	1,4170
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,6060
16 01 03	Zużyte opony	22,5400
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	55,0600
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	173,2000
Gruz, odpady z budów i drobnych remontów (17 09 04, 17 01 01 itp.)		17,8000
Suma		272,4090

Ilość odpadów komunalnych odebrana z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Kowala w roku 2021 - odpady odebrane przez inne firmy.

Firmy 2021		
Kod	Rodzaj odpadów	Masa w Mg
20 03 01	Niese segregowane (zmieszane) odpady komunalne	118,5600
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	7,5700
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,8400
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,9000
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	8,5800
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	4,8000
Suma		145,2500

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

DOCHODY z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
Dział	Rozdział	§	Kwota (zł)
900	90002	0490	1 967 632,17
900	90002	0640	11 002,40
900	90002	0910	9 393,16
Ogółem dochody			1 988 027,73

WYDATKI poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi				w tym koszty:
Dział	Rozdział	§	Kwota (zł)	Rodzaj kosztów
900	90002	4300	2 274 773,03	<i>odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych</i>
900	90002	4430	7 157,14	<i>tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych</i>
900	90002	6059	229 498,10	<i>tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych</i>
Ogółem wydatki			2 511 428,27	

Dochody z tytułu wpłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych: plan 1 756 000,00 zł, wykonanie 1 988 027,73 zł, realizacja 113,21 %. Dochody zostały przeznaczone, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Nadwyżka wydatków nad dochodami wynika ze wzrostu kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi tj.: kwot wydatkowanych na odbiór i transport odpadów, na ich zagospodarowanie, co wynika z rosnącej ilości odpadów wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, jak również stawki wynikającej z przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Kowala rozstrzygniętego w roku 2020.

Obowiązująca w 2021 r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kowala została uchwalona przez Radę Gminy Kowala uchwałą nr XXIII.163.2020 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących wszystkie bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym:

- 18,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 40,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Jednocześnie istnieje możliwość zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących wszystkie bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, którzy w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zadeklarują, że kompostują wszystkie bioodpady w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł z miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

7.DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ JEDNOSTEK POMOCNICZYCH

Sołectwa Gminy Kowala.

W skład Gminy Kowala wchodzi 19 sołectw:

Augustów, Bardzice, Dąbrówka Zabłotnia, Grabina, Huta Mazowskańska, Kończyce – Kolonia, Kosów, Kotarwice, Kowala-Stępcocina, Ludwinów, Maliszów, Mazowszany, Młodocin Mniejszy, Parznice, Romanów, Rożki, Ruda Mała, Trabllice, Zenonów.

Podział Gminy Kowala na sołectwa.

Sołtysi i Rady sołeckie czynnie angażują się w życie wspólnot lokalnych.

Sołtysi uczestniczą w pracach Rady Gminy na zasadach określonych w statucie. Współpracują z Wójtem, Urzędem Gminy, jednostkami organizacyjnymi i organizacjami pozarządowymi działając na rzecz swoich mieszkańców.

FUNDUSZ SOŁECKI

Realizacja zadań w ramach funduszu sołeckiego.

Stopień realizacji zadań w ramach funduszu sołeckiego przedstawia poniższe zestawienie:

Nazwa Sołectwa	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Plan	Wykonanie	% wykonania	Opis stopnia wykonania lub przyczyna braku wykonania
Augustów	Utwardzenie drogi gminnej w m. Augustów (własność gminy) FS	39 338,87	0,00	0,00	Prace na drogach zostały wykonane w ramach zadań inwestycyjnych.
Bardzice +Józefów	Remont remizy OSP Bardzice – etap II (własność gminy) FS	29 604,17	0,00	0,00	Niewystarczające środki na realizację zadania.
Huta Mazowskańska	Doposażenie placu zabaw z miejscem wypoczynku mieszkańców sołectwa Huta Mazowskańska (własność gminy)FS	32 048,95	12 000,00	37,44	Montaż stołu, ławek i obicia altany.
Kończyce-Kolonia	(P)Projekt i budowa drogi gminnej w m. Kończyce-Kolonia FS	29 470,81	19 557,00	66,36	Wykonano dokumentację projektową
Kotarwice	Urządzenie wspólnego miejsca spotkań dla mieszkańców sołectwa Kotarwice poprzez zakup i montaż urządzeń na placu zabaw wraz z monitoringiem i zakupem garażu typu blaszak na działce gminnej nr 112/5 (własność gminy) FS	43 383,88	43 314,99	99,84	Zadanie wykonane.
Kowala-Stępcina +Kowala Kolonia +Kowalówka	Utwardzenie drogi gminnej w m. Kowala-Kolonia (własność gminy) FS	44 450,70	44 450,70	100,0	Zadanie wykonane.
Ludwinów	Projekt budowy chodnika w m. Ludwinów (od strony Kosowa do przejazdu kolejowego) (własność gminy) FS	41 161,35	36 900,00	89,65	Zadanie wykonane.
Maliszów	Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Maliszów (własność gminy) FS	34 049,24	34 049,24	100,0	Zadanie wykonane.
Mazowszany	(P)Budowa ciągu pieszo-jezdnego w miejscowości Mazowszany (własność gminy) FS	40 583,49	40 583,49	100,0	Zadanie wykonane.
Parznice	Remont poboczy przy drodze gminnej w m. Parznice (własność gminy) FS	15 000,00	15 000,00	100,0	Zadanie wykonane.

Romanów	Budowa oświetlenia ulicznego na ulicy Podgórskiej w m. Romanów (własność gminy) FS	22 269,80	20 787,00	93,34	Zadanie wykonane.
Rożki + Rożki Adamów	Opracowanie koncepcji przebudowy drogi gminnej wraz z chodnikiem w m. Rożki (własność gminy) FS	19 434,00	19 278,53	99,20	Zadanie wykonane.
	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na pętli autobusowej w m. Rożki (własność gminy) FS	13 237,26	13 237,26	100,0	Zadanie wykonane.
Ruda Mała	Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Ruda Mała (własność gminy) FS	26 092,56	26 092,56	100,0	Zadanie wykonane.
Trablice	Opracowanie koncepcji budowy chodnika Trablice – Ludwinów (własność gminy) FS	6 000,00	0,00	0,00	Złożona oferta przekraczała kwotę zabezpieczoną w budżecie.
	Opracowanie koncepcji budowy chodnika Trablice – Godów (własność gminy) FS	10 000,00	0,00	0,00	Złożona oferta przekraczała kwotę zabezpieczoną w budżecie.
	Utwardzenie drogi gminnej na działce nr 488 w m. Trablice (własność gminy) FS	28 450,70	0,00	0,00	Brak zasadności realizacji z powodu planowanej budowy sieci kanalizacyjnej.
Suma		474 575,78	325 250,77	68,54	

8. POMOC SPOŁECZNA

1. Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Kowala nieposiadającą osobowości prawnej, jednostką budżetową. GOPS realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne oraz zadania zlecone. Ponadto wdrażane są pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najbiedniejszych mieszkańców państwa, również gminne programy wsparcia i aktywności lub inne uchwalane przez Radę Gminy w zakresie rozpoznanych potrzeb społeczności lokalnej uwzględniające możliwości finansowe gminy. Ośrodek realizuje ponadto niestandardowe formy pomocy. Swoją działalnością obejmował 12 042 mieszkańców (stan na 31.12.2021r.).

2. Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

W 2021 roku struktura zatrudnienia przedstawiała się następująco:

1. Kierownik,
2. Zastępca kierownika,
3. Sześciu pracowników socjalnych obsługujących sześć rejonów opiekuńczych,
4. Dwóch inspektorów oraz dwóch pracowników administracyjnych obsługujących dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
5. Główna księgowa na 1/2 etatu oraz referent ds. księgowości,
6. Inspektor ds. administracji oraz pracownik administracyjny,
7. Informatyk,
8. Dwóch asystentów rodziny,
9. Wychowawca świetlicy środowiskowej,
10. Sześć opiekunek środowiskowych,
11. Pracownik Gospodarczy.

3. Zasady udzielania pomocy i zestawienia liczbowe

Pomoc społeczna udzielana jest na wniosek osoby zainteresowanej oraz z urzędu, a informacje o osobach wymagających pomocy uzyskiwane są z różnych źródeł, na przykład od sołtysów, radnych, szkół, policji, kuratorów, pielęgniarek środowiskowych. Na podstawie zgłoszenia pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy, a następnie, po zebraniu niezbędnych dokumentów, określone są przyczyny i problemy dominujące oraz wnioskuje się o udzielenie pomocy w zależności od indywidualnej sprawy.

Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według poszczególnych powodów zawiera poniższa tabela.

Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według powodów.

L.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	231	267
2.	Bezdomność	2	2
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	5	25
4.	Bezrobocie	81	238
5.	Niepełnosprawność	63	123
6.	Długotrwała choroba	14	19
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	21	84
	- rodziny niepełne	7	20
	- rodziny wielodzietne	8	44
8.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1

Informacja na temat udzielonych świadczeń w ramach zadań własnych Gminy, została zamieszczona w poniższej tabeli.

Udzielone świadczenia w ramach zadań własnych Gminy.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasiłki stałe	50	493	273 995,00 zł - dotacja
2.	Zasiłki okresowe	54	208	78 388,00 zł - dotacja
3.	Posiłek	108	7402	47 802,00 zł w tym udział gminy: 17 914,00
	w tym: dla dzieci	108	7402	
4.	Usługi opiekuńcze	14	5754	145 282,00 zł - środki gminy
5.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	3	3 330,00 zł - środki gminy
6.	Inne zasiłki celowe i w naturze	118	X	100 535,00 zł - środki gminy
	w tym: zasiłki specjalne celowe	7	8	
7.	Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	310	X	61 777,00 zł – środki gminy
8.	Praca socjalna	278	X	-
9.	Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	6	66	194 339,00 zł - środki gminy

Poniesiono wydatki związane z obsługą administracyjną, techniczną, personalną Ośrodka na kwotę 987 611,52 zł (w tym środki pozyskane z Budżetu Wojewody 111 605,00 zł).

GOPS realizował zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej – polegające na:

- dofinansowaniu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i właściwych placówkach - na kwotę 129 800,59 zł.
- zatrudnieniu 2 asystentów rodziny na umowę o pracę, na co pozyskane zostały środki z Budżetu Wojewody w ramach konkursów - wydatki wyniosły 105 066,61 zł, w tym środki pozyskane z Budżetu Wojewody 4 000,00 zł.

Zostały zrealizowane zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wys. 13 352,00 zł oraz z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi. Poniesiono z tego tytułu wydatki w wysokości 150 794,16 zł.

Wypłacono w I półroczu 2021r. 101 stypendiów szkolnych oraz w II półroczu 2021r. 79 stypendiów szkolnych i 7 zasiłków szkolnych na łączną kwotę 139 770,00 zł (w tym środki przyznane z Budżetu Wojewody 125 793,00 zł).

Dane dotyczące udzielonych świadczeń w ramach zadań zleconych Gminie zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Udzielone świadczenia w ramach zadań zleconych Gminie.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0
2.	Świadczenia rodzinne	824
3.	Fundusz Alimentacyjny	36
4.	Świadczenia wychowawcze	1695
5.	Dobry Start	0
6.	Karta Dużej rodziny	165 – ilość wydanych kart.

Jedną z głównych przyczyn, dla których klienci zgłaszają się do Ośrodka, jest bezrobocie, którego stan na 31.12.2021 r., w gminie Kowala przedstawia tabela poniżej.

Struktura bezrobocia w Gminie Kowala – bezrobotni ogółem:

Liczba bezrobotnych		w tym:				
		bezrobotni z prawem do zasiłku		bezrobotni bez prawa do zasiłku	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	Niepełnosprawni
ogółem	kobiety	ogółem	Kobiety			
573	293	103	63	470	25	37

Gmina Kowala otwarta jest na podejmowanie wszelkich działań zmierzających do aktywizacji i integracji osób bezrobotnych oraz poprawy życia i funkcjonowania osób starszych w środowisku lokalnym.

We współpracy Gminy Kowala z PUP Radom i GOPS w 2021 roku zorganizowano prace społecznie użyteczne dla 10 bezrobotnych mieszkańców. Prace były wykonywane w instytucjach na terenie gminy przez 9 miesięcy.

W 2021r. w Ośrodku utrzymywane były wdrożone w ramach projektu EFS „Ku profesjonalizmowi w OSP w Kowali- Stępcinie. Skuteczna pomoc zadowolony klient” zmiany organizacyjne polegające na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych. Ponadto istotna była poprawa obsługi osób zgłaszających się do Ośrodka poprzez zmianę organizacji jego pracy, obejmującą wprowadzenie rozwiązań optymalizujących wykorzystanie kompetentnej kadry. W latach 2020 i 2021 nastąpiła zmiana organizacji pracy pracowników socjalnych Ośrodka i jego struktury organizacyjnej. Ośrodek wzbogacił ofertę w formie bezpłatnych porad następujących specjalistów: terapeuta rodzin, psycholog, prawnik, psychiatra, terapeuta uzależnień. Pracownicy socjalni mieli okazję uczestniczyć w sesjach coachingowych, by lepiej wykonywać swoje zadania zawodowe.

W ramach „Programu Wieloletniego, Senior+” na lata 2015-2020- Moduł II- w 2021 roku na terenie gminy Kowala funkcjonował Klub „Senior+”. Kryterium członkowskim w Klubie „Senior+” jest wiek 60+. Głównym celem działalności Klubu jest motywowanie osób starszych do działań na rzecz samopomocy oraz działań na rzecz innych osób potrzebujących wsparcia z tytułu niepełnosprawności, nieporadności życiowej czy wykluczenia społecznego.

W 2021 roku w Gminie Kowala realizowano program „Wspieraj Seniora” celem zapewnienia usług wsparcia seniorom w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie pandemii zdecydowali się na pozostanie w domu, a nie byli w stanie zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali-Stępcinie zrealizował 113 zarejestrowanych zgłoszeń w ramach programu „Wspieraj Seniora” w roku 2021.

W ramach przedmiotowego programu, według stanu na dzień 31 grudnia 2021r. zarówno za pośrednictwem infolinii, jak i bezpośrednio przez ośrodek zgłosiło się 41 osób.

Program realizowano poprzez zakup i dowóz produktów żywnościowych, załatwianie spraw urzędowych, wykupowanie leków zgodnie z kodem recepty. Inną licznie świadczoną pomocą to dowożenie żywności z programu POPŻ, świadczenie pomocy informacyjnej, wsparcie osób przeżywających trudności, zapoznanie z szeroką ofertą specjalistyczną ośrodka (prawnik, psycholog, psychiatra). W tym szczególnie trudnym czasie jakim jest pandemia zachęcano do skorzystania z pomocy psychologa (teleporady).

Wsparcie udzielane osobom, które skorzystały z programu było udzielane ze względu na ich podeszły wiek, ale również długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność, samotność, trudną sytuację rodzinną. Celem Programu „Wspieraj Seniora” była pomoc we wzmocnieniu gminy w realizacji usługi wsparcia dla seniorów oraz innych osób wymagających pomocy podczas utrzymującego się w kraju stanu epidemii Covid-19. Za pośrednictwem programu pracownicy socjalni mogli dotrzeć do osób samotnych.

Zrealizowano resortowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Celem Programu było zwiększenie szans osób niepełnosprawnych w prowadzeniu bardziej samodzielnego i aktywnego życia. W ramach Programu wsparciem objęto 7 osób niepełnosprawnych, w tym 5 osób wymagających wysokiego poziomu wsparcia. Łączny koszt realizacji Programu wyniósł 78 762,47 zł.

III. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

1. OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁANIACH NA RZECZ REALIZACJI UCHWAŁ RADY GMINY

W 2021 roku odbyło się 10 posiedzeń Rady Gminy Kowala, na których podjęto łącznie 100 uchwał. Są to m.in.:

- [UCHWAŁA NR XXVIII.211.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowościach Kowala – Stępcina obręb geodezyjny Kowala, Kowala-Kolonia obręb geodezyjny Kowala, Parznice obręb geodezyjny Parznice, Walentynów, obręb geodezyjny Romanów gm. Kowala.
- [UCHWAŁA NR XXIX.218.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowala oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki nr: 177, 109/20 i 109/23 położone w obrębie Kolonia Kończyce, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.
- [UCHWAŁA NR XXIX.219.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowala oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 1080/54 położona w obrębie Kosów Większy, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.
- [UCHWAŁA NR XXIX.220.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 488 położona w miejscowości Trablice, obręb Trablice, gm. Kowala na rzecz Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.
- [UCHWAŁA NR XXIX.223.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie zbycia nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Kowala, położonej w obrębie Kosów Większy, gm. Kowala.
- [UCHWAŁA NR XXIX.229.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie odpłatnego nabycia przez Gminę Kowala prawa własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w obrębie Huta Mazowskańska, gm. Kowala.
- [UCHWAŁA NR XXXI.236.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowala oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 1080/54 położona w obrębie Kosów Większy, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.
- [UCHWAŁA NR XXXI.237.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowala oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 507/4 położona w obrębie Trablice, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.
- [UCHWAŁA NR XXXI.239.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Błonie.
- [UCHWAŁA NR XXXI.240.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Huta Mazowskańska.
- [UCHWAŁA NR XXXI.241.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Kosów Większy.

- [UCHWAŁA NR XXXI.242.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Trablice.
- [UCHWAŁA NR XXXI.243.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Zabierzów.
- [UCHWAŁA NR XXXI.244.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 kwietnia 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Huta Mazowskańska, Mazowszany, Kotarwice.
- [UCHWAŁA NR XXXII.251.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 11 czerwca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 1024/4 położona w miejscowości Kosów, obręb Kosów Większy, gm. Kowala na rzecz Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.
- [UCHWAŁA NR XXXII.252.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 11 czerwca 2021 r. w sprawie odpłatnego nabycia przez Gminę Kowala prawa własności nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w obrębie Romanów, gm. Kowala.
- [UCHWAŁA NR XXXIII.259.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie własności nieruchomości w drodze komunalizacji mienia Skarbu Państwa.
- [UCHWAŁA NR XXXIII.260.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie własności nieruchomości w drodze komunalizacji mienia Skarbu Państwa.
- [UCHWAŁA NR XXXIII.261.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie własności nieruchomości w drodze komunalizacji mienia Skarbu Państwa.
- [UCHWAŁA NR XXXIII.262.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie własności nieruchomości w drodze komunalizacji mienia Skarbu Państwa.
- [UCHWAŁA NR XXXIII.263.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Kowala oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki numer: 336/11 i 624 położone w obrębie Trablice, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.
- [UCHWAŁA NR XXXIII.268.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Kowala a Gminą Wolanów w sprawie warunków współdziałania Gminy Kowala i Gminy Wolanów w zakresie konserwacji oświetlenia ulicznego w m. Kończyce- Kolonia w Gminie Kowala i w m. Młodocin Większy w Gminie Wolanów.
- [UCHWAŁA NR XXXIII.269.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie zawarcia porozumienia pomiędzy Gminą Miasta Radom, a Powiatem Radomskim, Gminą Kowala oraz Gminą Wolanów w zakresie współfinansowania inwestycji polegającej na budowie odcinka drogi łączącej drogę powiatową nr 3565W oraz ulicę Małcużyńskiego w Radomiu.
- [UCHWAŁA NR XXXV.274.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 27 września 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowala oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 517/4 położona w obrębie Parznice, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.
- [UCHWAŁA NR XXXV.275.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 27 września 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowala oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 526/1 położona w obrębie Trablice, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.

- [UCHWAŁA NR XXXV.276.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 27 września 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Huta Mazowskańska, Mazowszany, Kotarwice – część A.
- [UCHWAŁA NR XXXV.277.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 27 września 2021 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy Kowala – I etap (z wyłączeniem sołectwa Kosów) obejmujący sołectwa Bardzice, Grabina, Huta Mazowskańska, Kotarwice, Mazowszany, Parznice, Ruda Mała, Trablice.
- [UCHWAŁA NR XXXVI.282.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w drodze przetargu nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Kowala, położonej w obrębie Kosów Większy, gm. Kowala.
- [UCHWAŁA NR XXXVI.283.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 1080/54 położona w miejscowości Kosów, obręb Kosów Większy, gm. Kowala na rzecz Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.
- [UCHWAŁA NR XXXVII.301.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 256 położona w obrębie Mazowszany, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.
- [UCHWAŁA NR XXXVII.302.2021 RADY GMINY KOWALA](#) z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr: 482/27 i 507/4 położone w obrębie Trablice, gm. Kowala na rzecz PGE Dystrybucja S.A.

W trakcie realizacji jest 5 uchwał: UCHWAŁA NR XXXIII.269.2021 dotycząca zawarcia porozumienia pomiędzy Gminą Kowala a Gminą Wolanów; UCHWAŁA NR XXXVI.282.2021 dotycząca zbycia nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Kowala; UCHWAŁA NR XXXVI.283.2021, UCHWAŁA NR XXXVII.301.2021 i UCHWAŁA NR XXXVII.302.2021 dotyczące ustanowienie służebności przesyłu.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy Gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

2. DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ REALIZACJI STRATEGII I PROGRAMÓW.

2.1 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2024

W 2021 realizowano Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kowala przyjętą Uchwałą Rady Gminy Kowala Nr XXVI.186.2020 z dnia 27.11.2020r.. Dokument opracowano na podstawie art. 17 ust 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej celem zdiagnozowania i zaktualizowania potrzeb społecznych w Gminie Kowala. Zawiera on szereg danych i opracowań w szerszym ujęciu problemów społecznych obejmujących również aspekty demograficzne, edukacyjne, kulturalne, kwestie bezrobocia, uzależnień, niepełnosprawności i innych problemów społecznych oraz założenia programowe (wdrożeniowe) przedstawiające wizję projektowanych zmian i katalog niezbędnych kierunków działań zawierających wskazówki, jak skutecznie zarządzać realizacją strategii.

W marcu 2021 roku przedstawiono podsumowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2020.

Pomoc w zakresie dożywiania na lata 2014-2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 roku realizował Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 zgodnie z uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018r. o ustanowieniu Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz uchwałami Rady Gminy Kowala Nr III.14.2018 z dnia 30.11.2018, Nr VII.44.2019 z dnia 29.03.2019r.

Pomoc w formie dożywiania udzielana jest dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekracza odpowiednio 150 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Program realizowany był zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Mazowieckim. Programem zostało objętych ogółem 260 osób, w tym z posiłku skorzystało 108 osób, zaś z zasiłku celowego 152 osób. Liczba przyznanych świadczeń w 2021r wynosiła 8232. Ośrodek dożywił również 9 uczniów zamieszkujących na terenie naszej gminy, ale uczęszczających do szkół poza terenem gminy.

Ogółem na terenie gminy było 9 punktów żywieniowych. Dożywianie prowadzono w oparciu o stołówkę szkolną w Przedszkolu Publicznym im. Juliana Tuwima w Kowali-Stępocinie. Do pozostałych szkół i punktów przedszkolnych posiłki były dowożone przez dostawcę, który został wybrany w drodze zapytania ofertowego na dowóz posiłków do szkół i przedszkoli.

2.2 Programy

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021 przyjętego Uchwałą Rady Gminy Kowala Nr V.28.2019 z dnia 31 stycznia 2019r. jest realizacja działań mających na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc. Program powstał we współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kowali-Stępocinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi, Oświatą, Służbą Zdrowia, Policją, kuratorami z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującego Orzeczenia w Sprawach Karnych, II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującego Orzeczenia w Sprawach Rodziny i Nieletnich.

W 2021r. wszczęto 23 procedury „Niebieskiej Karty”, kontynuowano 13 procedur z poprzednich okresów. Ponadto prowadzono 4 procedury w stosunku do osób, co, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Odbyło się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i 167 spotkań grup roboczych w indywidualnych przypadkach. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogły skorzystać z pomocy psychologa, prawnika. W 2021r. psycholog objął wsparciem 29 osób, w tym wiele z nich skorzystało z pomocy psychologa kilkakrotnie. Z pomocy prawnika skorzystało 3 osoby. W placówkach oświatowych zorganizowano warsztaty z uczniami. W szkołach także były umieszczone informacje na temat przemocy na tablicach ogłoszeń, a także wydawano materiały zakupione

w ramach kampanii „Reaguj na przemoc!”. W ramach programu zorganizowano także szkolenie dla przedstawicieli służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W dniu 1.10.2021r. zorganizowany został dyżur specjalistów w związku z obchodzonym Dniem Bez Przemocy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Program służy wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania zdolności do jej prawidłowego funkcjonowania. Powstał on w odpowiedzi na problemy, z jakimi borykają się współczesne rodziny, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w 2021 roku były zrealizowane następujące działania: organizowanie super wizji dla asystentów rodzin, konsultacje i poradnictwo psychologiczne dla rodzin i osób przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, warsztaty grupowe dla rodziców, organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 przyjętego Uchwałą Rady Gminy Kowala Nr XXVII.197.2020 z dnia 29 grudnia 2020r. zrealizowano szereg działań w zakresie profilaktyki alkoholowej m.in.:

- prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin (terapeuta uzależnień i prawnik – ok. 150 osób);
- udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych: „Reaguj na przemoc”, „DepresJA”, „Smart, to znaczy mądrze” – 6 placówek oświatowych:
 - warsztaty z uczniami szkół podstawowych – ok.1100 osób,
- finansowanie działań Placówki Wsparcia Dziennego w formie Świetlicy Środowiskowej z Elementami Socjoterapii "Szansa". W 2021r. pod opieką wychowawcy znajdowała się grupa 18 dzieci. Zadaniem wychowawcy była bieżąca opieka nad grupą dzieci oraz kreatywne zagospodarowanie czasu zgodnie z najlepszymi standardami wychowawczymi. W ofercie placówki znalazły się zajęcia plastyczno-manualne, zajęcia komputerowe, zajęcia w zakresie umiejętności komunikacji z innymi, zajęcia dydaktyczne, rękodzieła, nauka własna i odrabianie lekcji.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - odbyło się 24 spotkania z osobami zgłoszonymi w tym 2 spotkania w celu kontroli punktów sprzedaży alkoholu,
 - wpłynęło 49 nowych wniosków, 24 sprawy było kontynuowanych,
 - 10 osób zdecydowało się podjąć dobrowolne leczenie w poradni i 25 wniosków zostało zawieszonych,
 - 12 wniosków zostało skierowanych do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego,
 - zaopiniowano 7 wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych, które były zgodne z uchwałą Rady Gminy w sprawie limitu i lokalizacji tych punktów;
- spotkania Wspólnoty Anonimowych Alkoholików w Kowali-Stępocinie pod nazwą „Dobre Wydarzenie”.

Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kowala

Wdrażanie Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 przyjętego Uchwałą Rady Gminy Kowala Nr XXVII.197.2020 z dnia 29 grudnia 2020r. polegało na realizacji:

- w szkołach podstawowych dla uczniów programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii, prelekcji i pogadanek,
- rozpowszechniano wśród uczniów placówek oświatowych i rodziców ulotki i broszury na temat konsekwencji zażywania narkotyków i dopalaczy,
- przeprowadzono warsztaty profilaktyczne dla uczniów – 6 placówek oświatowych - 298 dzieci,
- zorganizowano szkolenie dla nauczycieli placówek oświatowych szkolenie z programu rekomendowanego UNPLUGGED – szkolenie przygotowało nauczycieli do prowadzenia zajęć profilaktycznych w szkołach.

Informowano o formach pomocy dla osób zażywających narkotyki i ich rodzin poprzez udostępnianie wykazu placówek pomagających osobom uzależnionym od narkotyków.

Łącznie w placówkach oświatowych na terenie gminy realizowano 10 programów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom dla 298 uczniów, 57 nauczycieli oraz 260 rodziców.

Realizacja programów i projektów współfinansowanych przez Unię Europejską

W 2021r. Gmina Kowala zrealizowała w partnerstwie z Gminą Wierzbica projekt pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kosowie i na terenie Gminy Wierzbica”. Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko; Priorytet: II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu; działanie 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi.

Głównym celem projektu była budowa PSZOK na terenie Gminy Kowala i Gminy Wierzbica jako uzupełnienie dla funkcjonującego systemu odpadowego. PSZOK-i służą mieszkańcom partnerskich gmin do selektywnego zbierania odpadów komun. „u źródła”, w szczególności odpadów, które nie są odbierane bezpośrednio z terenów nieruchomości prywatnych zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku. Dzięki realizacji projektu osiągnięto następujące cel długofalowe:

- dokonano racjonalizacji systemu gospodarki odpadami, w tym m.in. zapewniono właściwą infrastrukturę do zagospodarowania odpadów,
- zapewniono kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kowala i Gminy Wierzbica, poprzez uzupełnienie istniejącego systemu i zapewnienie dostępu wszystkim mieszkańcom gmin do PSZOK, które – zgodnie z obowiązującymi przepisami – zapewnią przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- zwiększono poziom selektywnego zbierania odpadów komunalnych, - zmniejszono ilości odpadów komunalnych kierowanych do składowiska,
- wydzielono ze strumienia odpadów komunalnych frakcje odpadów problematycznych;
- przygotowano infrastrukturę do przyjmowania odpadów do ponownego użycia oraz zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez ich ponowne wykorzystanie (warsztat naprawczy),
- zwiększono świadomości ekologiczną mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008-2032

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008-2032 uchwalony Uchwałą Rady Gminy Nr X/38/08 z dnia 24.10.2008 roku realizowany był w 2021 roku poprzez zbiórkę i unieszkodliwienie odpadów przez firmę działającą na zlecenie Urzędu Gminy.

Z uwagi na roczny budżet gminy, zbiórka odpadów realizowana jest w taki sposób, że odpady zgłoszone do odbioru w danym roku kalendarzowym zostają usunięte w następnym roku przez firmę, z którą Gmina Kowala zawarła umowę.

W 2021 roku zbiórka odpadów realizowana była w jednej turze. Usunięto 162,26 tony odpadów z 54 posesji za kwotę 49 943,63 zł.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na terenie gminy Kowala w latach 2022 – 2036

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na terenie gminy Kowala na lata 2022 – 2036 uchwalono Uchwałą Rady Gminy Nr XXXVII.300.2021 z dnia 28.12.2021r.

Celem opracowania planu jest przedstawienie dotychczasowych zasobów energetycznych gminy oraz planowanie i organizacja zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz na terenie gminy a także planowanie oświetlenia ulicznego dróg i placów.

Przyjęte założenia realizują referaty Urzędu Gminy, a odbywa się to m.in. poprzez zezwalanie firmom energetycznym i gazowym na rozwój sieci na terenie gminy poprzez stwarzanie warunków wejścia w teren dróg czy działek gminnych lub możliwości stworzenia sieci poprzez inne plany np. zagospodarowania przestrzennego gminy.

Ponadto gmina współpracuje z PGE Dystrybucja na gruncie rozwoju sieci energetycznej oraz różnymi dostawcami energii takimi jak PGE Obrót czy PKP Energetyka zapewniającymi dostawę energii.

W ramach współpracy z PGE Obrót dostawcą energii na teren gminy do instytucji publicznych w tym szkół i oświetlenia ulicznego zawierane są Porozumienia dotyczące stawek cen za energię elektryczną dostarczaną do tych obiektów, które są korzystne dla gminy.

Trwa systematyczna rozbudowa sieci gazowej na terenie całej gminy.

Program Ochrony Środowiska dla gminy Kowala na lata 2018-2021

Program Ochrony Środowiska dla gminy Kowala na lata 2018-2021 uchwalony został Uchwałą Rady Gminy XLIV.285.2018 z dnia 23 marca 2018 r obejmuje szereg działań związanych między innymi z:

- termomodernizacją obiektów
- przebudowę dróg
- zbiór odpadów komunalnych oraz szkodliwych – azbestowych
- zwiększenie długości sieci gazowej i energetycznej,

Powyższe działania realizowane są przez referaty Urzędu Gminy. Działania te mają na celu zadbanie o środowisko, zachowanie pięknych walorów estetycznych i poprawę jakości życia mieszkańców gminy.

Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Kowala

Program Niskiej Emisji dla Gminy Kowala uchwalony Uchwałą Rady Gminy Kowala nr XIII.100.2019 z dnia 28 października 2019 r. Podstawowym założeniem Programu jest likwidacja źródeł spalania paliw stałych o mocy do 1 MW niespełniających wymagań ekoprojektu w sektorze komunalno-bytowym oraz sektorze usług i handlu oraz w małych i średnich przedsiębiorstwach. W Programie znalazła się analiza możliwości wdrażania 11 działań naprawczych (przedsięwzięć) mających na celu redukcję emisji pyłu PM10 i PM2,5.

Działanie nr 1: Podłączenie lokalu do sieci ciepłej.

Działanie nr 2: Wymiana ogrzewania węglowego na elektryczne.

Działanie nr 3: Wymiana starych kotłów węglowych na nowe zasilane ręcznie.

Działanie nr 4: Wymiana starych kotłów węglowych na nowe zasilane automatycznie.

Działanie nr 5: Wymiana kotłów węglowych na kotły na biomasę zasilane automatycznie.

Działanie nr 6: Wymiana kotłów węglowych na kotły na pelety zasilane automatycznie.

Działanie nr 7: Wymiana ogrzewania węglowego na gazowe.

Działanie nr 8: Wymiana ogrzewania węglowego na olejowe.

Działanie nr 9: Wymiana ogrzewania węglowego na pompę ciepła.

Działanie nr 10: Zastosowanie kolektorów słonecznych.

Działanie nr 11: Termomodernizacja.

Z wykorzystaniem niniejszego dokumentu, gmina Kowala może udzielać wsparcia społeczności lokalnej, w tym zachęt finansowych, na realizację działań zmierzających do ograniczenia zjawiska niskiej emisji. Skuteczność wdrażania działań naprawczych w znaczącym stopniu uzależniona będzie od funkcjonującego w Polsce systemu wsparcia finansowego oraz zainteresowania potencjalnych beneficjentów.

IV. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

1. ZADANIA INWESTYCYJNE

Zadania inwestycyjne w 2021 roku

Obiekty kubaturowe (szkoły, przedszkola, świetlice i inne)					
Lp.	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia [PLN]	Uzyskane dofinansowanie [PLN]	Uwagi
1	(P)Budowa remizy OSP w miejscowości Kowala-Stępocina	2021-2023	370 000,00 (koszty poniesione w 2021r.) 1 850 000,00 (całość)	1 078 497,02	Zadanie realizowane w latach 2021-2023. Dofinansowanie UMWM w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego.
2	Przebudowa części remizy OSP Bardzice na świetlicę wiejską	2021	29 520,00	0,00	Wykonano dokumentację projektową.
3	(P)Budowa budynku sali gimnastycznej wraz z zapleczem i łącznikiem do budynku szkoły w Młodocinie Mniejszym	2019-2021	1 385 249,08 (koszty poniesione w 2021) 2 755 916,86 (całość)	1 381 667,38	Zadanie wykonane. Dofinansowanie UMWM w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego.
4	(P)Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Młodocinie Mniejszym - współfinansowane środkami z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych	2020-2021	1 963 178,14	1 037 890,25 (kwota wydana w ramach dofinansowania na PSP Młodocin Mniejszy) 3 997 960,02 (całość dofinansowania)	Zadanie wykonane. RPMA.04.02.00-14-i230/20 Osi Priorytetowej RPOWM IV Przejście na gospodarkę niskoemisyjną Działanie 4.2 Efektywność energetyczna.
5	Budowa szatni przy PSP w Kowali-Stępocinie,	2021	10 110,60	0,00	Dokonano aktualizacji kosztorysów, wytyczenia budynku.
6	Wykonanie dokumentacji projektowej budowy oddziału przedszkolnego w Mazowszanach	2021	59 040,00	0,00	Zadanie wykonane.
7	(P)Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kosowie i na terenie Gminy Wierzbica	2019-2021	742 849,09 (koszty poniesione w 2021) 950 496, 50 (całość)	1 570 054,83 (dofinansowanie wraz z Gminą Wierzbica)	Zadanie wykonane. Dofinansowanie POIS.02.02.00-IW.02-00-206/18 II. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian

					klimatu 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi.
8	(P)Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Maliszów dz.573/2 (własność gminy)	2019-2021	343 063,31 (koszty poniesione w 2021) 660 148,89 (całość)	0,00	Zadanie wykonane.
Drogi i inwestycje drogowe					
Lp.	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia [PLN]	Uzyskane dofinansowanie [PLN]	Uwagi
1	(P)Budowa ciągu pieszo-jezdnego w miejscowości Mazowszany (własność gminy)	2021	264 530,10	0,00	Zadanie wykonane.
2	(P)Projekt i budowa drogi gminnej w m. Kończyce-Kolonia FS	2021	19 557,00	0,00	Zadanie wykonane.
3	Budowa drogi gminnej w m. Kosów – etap III	2021	377 733,25	130 000,00	Zadanie wykonane. Dofinansowanie UMWM na zadanie z zakresu budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych.
4	Opracowanie koncepcji przebudowy drogi gminnej wraz z chodnikiem w m. Rożki (własność gminy) FS	2021	19 278,53	0,00	Zadanie wykonane.
5.	Projekt budowy chodnika w m. Ludwinów (od strony Kosowa do przejazdu kolejowego) (własność gminy) FS	2021	36 900,00	0,00	Zadanie wykonane.
6.	Przebudowa parkingu w miejscowości Kowala-Stępcina	2021	187 492,00	0,00	Zadanie wykonane.
7.	Utwardzenie drogi gminnej na dz. nr ewid. 1080/89 m. Kosów	2021	95 054,40	0,00	Zadanie wykonane.
8.	Utwardzenie dróg gminnych w miejscowościach Kosów, Józefów, Kotarvice, Kowalówka	2021	228 411,00	0,00	W ramach tego zadania zostały utwardzone drogi w miejscowościach Kosów, Józefów, Kowalówka.
9.	Utwardzenie na wybranych odcinkach dróg gminnych w miejscowościach Młodoćcin Mniejszy, Trabllice, Parznice,	2021	158 310,35	0,00	Zadanie wykonane.
10.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na pętli autobusowej w m. Rożki (własność gminy)	2021	83 282, 69	0,00	Zadanie wykonane.

Oświetlenie uliczne				
Lp.	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia [PLN]	Uwagi
1	Budowa oświetlenia ulicznego dla przejścia dla pieszych i zatoki autobusowej w m. Kosów	2021	28 905,00	Zadanie wykonane.
2	Budowa oświetlenia ulicznego na ulicy Podgórskiej w m. Romanów (własność gminy)	2021	20 787,00	Zadanie wykonane.
3	Projekt oświetlenia ulicznego w miejscowości Huta Mazowskańska	2021	7 134,00	Zadanie wykonane.
4	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Kończyce-Kolonia	2021	44 115,00	Zadanie wykonane.

Sieci wodociągowe i kanalizacyjne				
Lp.	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia [PLN]	Uwagi
1	(P)Budowa nowego ujęcia wody dla potrzeb Gminy Kowala	2021	57 471,00	Opracowano koncepcję budowy Stacji Uzdatniania Wody w Walentynowie.
2	(P)Przebudowa sieci wodociągowej w m. Ludwinów	2021	140 276,20	Zadanie wykonane.
3	Budowa sieci wodociągowej w m. Kosów – etap II	2021	99 314,33	Zadanie wykonane (II etap)
4	Opracowanie koncepcji budowy sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni w m. Parznice	2021	41 820,00	Zadanie wykonane.
5	Projekt i budowa sieci wodociągowej w m. Kotarwice	2021	109 422,00	Zadanie wykonane.
6	Projekt i budowa sieci wodociągowej w m. Kowala-Kolonia	2021	113 568,00	Zadanie wykonane.

7	Projekt i budowa sieci wodociągowej w miejscowości Kowalówka	2021	33 600,00	Opracowano dokumentację kosztorysowo-projektową.	
8	Zakup i montaż 2 sztuk odpowietrzników sieci wodociągowej w miejscowościach Kosów, Trabllice	2021	31 980,00	Zadanie wykonane.	
9	Zakup i montaż pompy głębinowej na ujęciu wody w m. Dąbrówka Zabłotnia (przy torach)	2021	25 707,00	Zadanie wykonane.	
Inne (wydatki bieżące)					
Lp.	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia [PLN]	Uzyskane dofinansowanie [PLN]	Uwagi
1	Urządzenie wspólnego miejsca spotkań dla mieszkańców sołectwa Kotarwice poprzez zakup i montaż urządzeń na placu zabaw wraz z monitoringiem i zakupem garażu typu blaszak na działce gminnej nr 112/5 (własność gminy)FS	2021	43 314,99	0,00	Zadanie wykonane.
2	Doposażenie placu zabaw z miejscem wypoczynku mieszkańców sołectwa Huta Mazowskańska (własność gminy)FS	2021	12 000,00	0,00	Zadanie wykonane.
3	Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Maliszów (własność gminy)	2021	34 049,24	0,00	Zadanie wykonane.
4	Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Ruda Mała (własność gminy)	2021	26 092,56	0,00	Zadanie wykonane.
5	Rozwój przestrzeni publicznej w Rożkach gm. Kowala poprzez urządzenie wspólnego miejsca spotkań mieszkańców	2021	27 566,00	20 000,00	Zadanie zakończone. Dofinansowanie PSE w ramach programu „WzMOCnij Swoje Otoczenie”.
6	Zakup wyposażenia dla OSP Kosów	2021	27 944,00	13 572,00	Zadanie zakończone Dofinansowanie UMWM na zakup wyposażenia dla OSP
7	Zakup wyposażenia dla OSP Kowala - Stępcina	2021	27 944,00	13 572,00	Zadanie zakończone Dofinansowanie UMWM na zakup wyposażenia dla OSP

Inne (wydatki bieżące) – zadania dofinansowane z środków zewnętrznych					
Lp.	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia [PLN]	Uzyskane dofinansowanie [PLN]	Uwagi
1	Rozwój przestrzeni publicznej w Rożkach gm. Kowala poprzez urządzenie wspólnego miejsca spotkań mieszkańców	2021	27 566,00	20 000,00	Zadanie zakończone. Dofinansowanie PSE w ramach programu „WzMOcniJ Swoje Otoczenie”.
2	Zakup wyposażenia dla OSP Kosów	2021	27 944,00	13 572,00	Zadanie zakończone Dofinansowanie UMWM na zakup wyposażenia dla OSP
3	Zakup wyposażenia dla OSP Kowala - Stępcocina	2021	27 944,00	13 572,00	Zadanie zakończone Dofinansowanie UMWM na zakup wyposażenia dla OSP

Remonty dróg gminnych 2021 r.	
Remont drogi gminnej nr 350602W w m. Kowala- Kolonia	153 096,87
Remont drogi gminnej nr 350614W w m. Kończyce- Kolonia	153 616,55
Remonty cząstkowe dróg gminnych	107 379,00
Remont drogi gminnej nr 350601W w m. Trablice	242 651,33
Pozostałe usługi remontowe	94 537,8
Razem:	751 281,55
Pozostałe koszty utrzymania dróg 2021 r.	
Zimowe utrzymanie dróg gminnych	294 770,74
Dokumentacja projektowa dróg	44 683,60
Wykonanie oraz montaż wiat przystankowych.	20 959,20
Równanie i utwardzenie dróg gminnych	365 573,87
Ewidencja i przeglądy dróg gminnych, pomiary natężenia ruchu drogowego,	23 590,17
Czyszczenie i pogłębianie rowów przydrożnych, wykonanie przepustów, naprawa i wymiana studzienek i pokryw,	42 189,00
Ścinka poboczy, opryski w pasie drogowym dróg gminnych, przeglądy drzewostanu w pasach dróg gminnych,	88 023,62
Zakup znaków drogowych i tabliczek informacyjnych	9 018,98
Pozostałe usługi dot. dróg gminnych	53 579,02
Razem	942 424,20

Łączne koszty poniesione przez Gminę Kowalę na utrzymanie dróg gminnych w roku 2021 wyniosły 1 693 705,75 zł.

2. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W 2021 roku Gmina Kowala przeprowadziła 12 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego powyżej 130 000,00 zł netto z czego jedno postępowanie stanowiło zamówienie z wolnej ręki. Poniżej progu 130 000,00 a powyżej 50 000,00 zł netto Gmina Kowala ogłosiła 15 postępowań zapytania ofertowego.

V. **PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I WSÓŁPRACA Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI**

1. **INFORMACJE PUBLICZNE**

W 2021 roku wpłynęło do Urzędu Gminy 73 wnioski o udostępnienie informacji publicznej dot. m.in. wydatków gminy, jednostek organizacyjnych oraz realizacji zadań publicznych. Odpowiedzi na wszystkie wnioski zostały udzielone w ustawowym terminie.

2. **WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI**

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Kowala

Działalność organizacji pozarządowych w sferze zadań publicznych, zwana działalnością pożytku publicznego, jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, a zarazem elementem spajającym i aktywizującym społeczność lokalną. Realizacja zadań publicznych przy udziale organizacji pozarządowych w znaczny sposób wpływa na poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Kowala oraz na rozwój naszej gminy. Wiele dziedzin życia społecznego nie mogłoby już funkcjonować bez aktywności obywatelskiej. Program określa zasady, zakres i formy współpracy Gminy Kowala z trzecim sektorem, a także priorytetowe zadania publiczne, których realizacja związana jest z ich finansowaniem lub dofinansowaniem z budżetu Gminy Kowala. Spodziewanym efektem współpracy jest wzrost dynamiki i efektywności działań na rzecz społeczności lokalnej.

Na terenie Gminy Kowala w 2021 roku działały organizacje pozarządowe w skład, których wchodziły:

Stowarzyszenia i Kluby:

1. Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gminy Kowala
2. Stowarzyszenie „Wspólna Sprawa”
3. Stowarzyszenie „Nasza Wieś Józefów”
4. Stowarzyszenie „Zenonów Naszą Przyszłością”
5. Stowarzyszenie Przyjaciół Publicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kowali-Stępocinie
6. Koło Gospodyń Wiejskich „MALISZOWIANKI”
7. Koło Gospodyń Wiejskich „KOSOWIANKI”
8. Ludowo –Uczniowski Klub Sportowy „LUKS KOWALA”
9. Gminny Klub Sportowy „ZORZA KOWALA”
10. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „JUDO KOWALA”
11. Gimnastyczny Klub Sportowy „QUIK FLIK”

Program Współpracy Gminy Kowala z organizacjami pozarządowymi na rok 2021 został przyjęty przez Radę Gminy Kowala Uchwałą nr XXVI.187.2020 w dniu 27 listopada 2020 roku. Celem nadrzędnym programu jest zwiększenie udziału podmiotów Programu współpracy w realizacji zadań publicznych służące lepszemu zaspokojeniu potrzeb społecznych i poprawie życia mieszkańców Gminy Kowala. Służyć temu mają cele szczegółowe, wśród których wymienić należy podejmowanie i inicjowanie różnorodnych form współdziałania z organizacjami pozarządowymi na rzecz mieszkańców Gminy; tworzenie dogodnych warunków do zwiększania aktywności społecznej w zakresie realizacji wyznaczonych zadań publicznych; wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz pełniejsze wykorzystanie ich możliwości kadrowych i rzeczowych.

W dniu 15 stycznia 2021 roku Wójt Gminy Kowala w ramach ujętych środków w budżecie gminy, ogłosił otwarty konkurs ofert na wykonanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań Gminy Kowala w 2021 roku z zakresu: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej; pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom, w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem inicjatyw na rzecz rewalidacji osób niepełnosprawnych; podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Zaplanowana kwota na realizację zadania wyniosła 104 000.00 zł. Jednak po podpisaniu umów wyniosła 99 000,00 zł i ta kwota została przekazana zleceniobiorcom. Z przekazanej kwoty dotacji wykorzystano w 100 % środki finansowe.

L p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota otrzymanej dotacji w złotych
1	2	3	4
1.	Gminny Klub Sportowy „ZORZA” KOWALA	Współzawodnictwo sportowe i organizacja szkoleń w dyscyplinie sportowej – piłka nożna	43 000,00
2.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „JUDO Kowala”	Współzawodnictwo sportowe i organizacja szkoleń w dyscyplinie sportowej – judo	23 000,00
3	Ludowo-Uczniowski Klub Sportowy „LUKS KOWALA”	Współzawodnictwo sportowe i organizacja szkoleń w dyscyplinie sportowej – tenis stołowy	13 000,00
4.	Gimnastyczny Klub Sportowy „QUICK FLIK”	Współzawodnictwo sportowe i organizacja szkoleń w dyscyplinie sportowej – gimnastyka sportowa	10 000,00
5.	Stowarzyszenie Przyjaciół Młodocina Większego i Osób Niepełnosprawnych „Pozytywni”	„Wspieranie rodzin z osobą niepełnosprawną (pomoc materialna, psychologiczna, pedagogiczna, prawna, rehabilitacja)”	7 000,00
	Caritas Diecezji Radomskiej		3 000,00

Zleceniobiorcy mieli obowiązek złożenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego. Dokument sporządzony powinien być według wzoru, stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz.U.2018.2057 z późn. zm.), w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego. Organizacje złożyły terminowo prawidłowe rozliczenia oraz sprawozdania. Dokumenty zostały ocenione pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym. Gmina Kowala zleciła wykonanie zadań publicznych a organizacje pozarządowe zrealizowały je zgodnie z zawartymi umowami i aneksami.

W sprawozdaniach przedstawiono opis wykonanych zadań wraz ze spisem dokonanych wydatków. W opisach merytorycznych zostały wskazane informacje o podjętych działaniach oraz zakres ich realizacji. Do sprawozdań zostały załączone faktury i inne dokumenty potwierdzające wydatkowanie środków pochodzących z dotacji.

W 2021 roku do Urzędu Gminy w Kowali-Stępocinie na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn.zm.) wpłynęły oferty na wsparcie realizacji zadania publicznego. Uznano celowość realizacji zadania publicznego przez zgłaszające organizacje i podpisano umowy.

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota otrzymanej dotacji w złotych
1	2	3	4
1.	Gminny Klub Sportowy „ZORZA” KOWALA	ZORZA CUP II EDYCJA	6 000,00
2	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „JUDO Kowala”	Ogólnopolski Turniej Dzieci i Młodzików w Judo o Puchar Wójta Gminy Kowala	10 000,00

Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z organizacjami pozarządowymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali-Stępocinie współpracował z organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Kowala włączając się w działania na rzecz aktywności lokalnej społeczności. Prężnie współpracuje ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Kowala w zakresie dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2020 i 2021 na terenie gminy. W ramach Podprogramu 2020 z pomocy żywnościowej skorzystało 463 osoby zaś z Podprogramu 2021 skorzystało i korzysta nadal 422 osoby. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał również skierowania do organizacji zewnętrznych po odbiór żywności – 6 skierowań w ramach Podprogramu 2020.

Klub Seniora

Klub Seniora powstał w 2010 roku. W 2021 r. prowadził działania zmierzające do poprawy życia i funkcjonowania osób starszych w środowisku lokalnym, wyróżnia się następujące formy aktywności na rzecz m.in.:

- współpracy międzypokoleniowej;
- kultywowania tradycji;
- działań samopomocowych i wolontarystycznych;
- działań promujących Gminę Kowala, a także aktywizacji osób starszych.

Główną bazą działań jest funkcjonująca placówka Klubu „Senior+”. Placówka została dofinansowana z Programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020 realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W 2018 roku działania (w ramach modułu I) obejmowały prace remontowo-wykończeniowe oraz doposażenie placówki. W roku 2019 (w ramach modułu II) placówka rozpoczęła

swoją działalność. Zajęcia, które odbywają się w Klubie podzielone są na cykle warsztatów. Seniorzy mogą skorzystać z następujących aktywności: zajęć edukacyjnych kulturalno- oświatowych, sportowo-rekreacyjnych, warsztatów tanecznych, aktywizujących społecznie.

Osoby starsze mają zapewniony dostęp do źródeł kultury, poprzez stały dostęp do mediów i Internetu oraz poprzez udział w wyjazdach zorganizowanych m.in. do kin i teatrów.

W okresie zwiększonych obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 prowadzona była praca zdalna (I-V.2021r.). Praca z Seniorami opierała się wtedy na utrzymaniu systematycznego kontaktu z członkami klubu (kontakt telefoniczny, poczta elektroniczna, komunikatory) regularnym informowaniu o wprowadzonych obostrzeniach lub zaleceniach.

Placówka „Senior+” zapewnia również opiekę prawną i psychologiczną. W ramach działań na rzecz samopomocy i działań wolontarystycznych Klub współpracuje z wieloma instytucjami i osobami (Szkoły Podstawowe, Komenda Wojewódzka w Radomiu, Publiczne Przedszkola).

Wszystkie z wymienionych działań oparte są o opracowane plany miesięczne i Plan Roczny Pracy Klubu "Senior+" - stworzony w porozumieniu z członkami Klubu.

3. WSPÓŁPRACA Z INNymi JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I PODMIOTAMI ZAGRANICZNYMI.

Mieszkańcy gminy Kowala poza aktywnością w różnego rodzaju stowarzyszeniach mocno angażują się w życie wspólnoty samorządowej. Aktywność mieszkańców w życiu wspólnoty samorządowej zauważalna jest również na zebraniach w poszczególnych sołectwach, jak również w spotkaniach z Wójtem Gminy oraz Radnymi.

Od 2008 roku Gmina Kowala należy do Lokalnej Grupy Działania „Wspólny Trakt” (LGD). Założycielami organizacji są mieszkańcy czterech gmin: Kowala, Wierzbica i Skaryszew, Iłża reprezentanci sektora społecznego, publicznego oraz lokalni przedsiębiorcy. Głównym statutowym celem stowarzyszenia jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, poprzez: realizację lokalnej strategii rozwoju opracowanej przez lokalną grupę działania. Działania zapisane w strategii ukierunkowane są z jednej strony na realizację projektów promujących i rozwijających walory turystyczne i rekreacyjne, a z drugiej na aktywizację mieszkańców, w tym rozwijanie przedsiębiorczości, bezpośrednio wpisują się w realizację obszarów priorytetowych rozwoju województwa mazowieckiego.

Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, instytucje samorządowe z terenu Gminy Kowala w tym Urząd Gminy Kowala mają możliwość ubiegania się o wsparcie na realizację różnych projektów społecznych, gospodarczych, projektów wspierających rozwój infrastruktury użyteczności publicznej w ramach naborów prowadzonych przez LGD z środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: „Europa inwestująca w obszary wiejskie” działanie „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Współpraca pomiędzy Gminą Kowala a LGD obejmuje także współdziałanie przy:

A. organizacji spotkań z udziałem społeczności lokalnej:

- w dn. 27.05.2021r. zorganizowano spotkanie branżowe w Urzędzie Gminy w Kowali – Stępcinie dot. ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień;

- w dn. 25.08.2021r odbyło się Forum Organizacji Pozarządowych obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wspólny Trakt”, w którym uczestniczyli przedstawiciele sektora publicznego i organizacji pozarządowych Gminy Kowala. Umożliwiło ono wymianę doświadczeń, promocję dobrych przykładów, upowszechnienie dobrych praktyk, wzajemne informowanie się organizacji o planowanych kierunkach

działania oraz podnoszenie kompetencji przedstawicieli organizacji pozarządowych poprzez organizowane w ramach Forum warsztaty oraz panele dyskusyjne.

B. wsparcie działalności organów statutowych LGD:

- 29.11.2021r zorganizowano w Urzędzie Gminy w Kowali – Stępcinie posiedzenie Rady LGD poświęcone ocenie wniosków złożonych w ramach naborów dot. rozwoju przedsiębiorczości wiejskiej; – przedstawiciel Gminy Kowala uczestniczył w 7 posiedzeniach Zarządu Stowarzyszenia, na których omawiano sprawy, dotyczące funkcjonowania Stowarzyszenia, realizacji zapisów lokalnej strategii rozwoju, a także szereg decyzji, dotyczących spraw bieżących.

udziału w rozdawanych projektach:

Od 2016 roku Gmina Kowala jest członkiem Stowarzyszenia Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego (ROF). Stowarzyszenie powołano w celu wspierania zrównoważonego rozwoju i zwiększenia konkurencyjności jednostek samorządu terytorialnego w ROF w skali interregionalnej, w tym wzmocnienie zdolności instytucjonalnych, przyspieszenie rozwoju społeczno – gospodarczego, poprawę funkcjonalności oraz stanu środowiska przyrodniczego. Równie ważnymi celami Stowarzyszenia ROF jest upowszechnianie idei samorządności lokalnej i regionalnej oraz wspieranie jej rozwoju, reprezentowanie i ochrona wspólnych interesów członków Stowarzyszenia oraz wspomaganie ich w realizacji zadań własnych i zleconych.

W roku 2021r. wyznaczono osoby, które będą reprezentować gminę w strukturze Grupy Sterującej oraz osoby, które będą uczestniczyć w pracach Zespołu Roboczego powołanego w celu opracowania dokumentu pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gmin Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego 2030+”. Przygotowanie Planu jest wspólną inicjatywą Lidera (Gminy Miasta Radomia) oraz Partnerów (gmin powiatu radomskiego) na rzecz prowadzenia wspólnych działań związanych z potrzebami mobilności osób, lokalnym rozwojem gospodarczym i społecznym oraz kształtowaniem przestrzeni publicznych obszaru partnerskich gmin. Plan ma stać się dokumentem wymaganym przy udziale w konkursach o dofinansowanie z środków Unii Europejskiej z Perspektywy Finansowej 2021 – 2027.

Gmina nie posiada partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego z innym krajem.

4. PROMOCJA

W strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy w Kowali-Stępcinie są realizowane zadania związane z promocją Gminy Kowala poprzez:

1. kreowanie pozytywnego wizerunku gminy,
2. współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie wspólnej promocji gminy,
3. informacje o gminie (lokalizacji, dostępności komunikacyjnej, dostępnych zasobach i atrakcjach),
4. koordynowanie działań promocyjnych gminy,
5. wskazywanie unikalnych korzyści, przekonywanie o zaletach oferty gminy (związanych z nabyciem oferty oraz przez porównanie z innymi oferentami i ofertami lokalnymi),
6. oznakowanie wizualne nośnikami informacji kierującymi turystów do miejsc związanych z turystyką,
7. promocja walorów turystycznych gminy.

Przedmiotem działań promocyjnych jest produkt gminy. W wyniku rosnącej walki konkurencyjnej pomiędzy gminami i regionami coraz więcej ośrodków jest zmuszonych traktować samych siebie, jako produkt i dążyć do sprzedania się na rynku. Odbiorcy produktu gminy to mieszkańcy gminy i podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie gminy. Są nimi również podmioty gospodarcze, instytucje, organizacje i mieszkańcy innych gmin, a także specjalnie wyodrębnione grupy adresatów istotne dla realizacji przyjętych kierunków rozwoju gminy, do których zalicza się między innymi inwestorów

i turystów. Promując Gminę generuje się większy przepływ ludzi, myśli, kapitału i tym samym otwierają się nowe szanse rozwojowe.

W marcu 2020 roku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej został ogłoszony stan epidemii z powodu zwiększonego prawdopodobieństwa zarażenia się wirusem SARS-Cov-2. Włodarze Gminy Kowala w 2021 roku, po ocenie sytuacji w kraju, postanowili nie organizować niektórych wydarzeń m.in. Dnia Dziecka, Dożynek Gminnych 2021 oraz Sztafety Niepodległościowej.

W 2021 roku udało się zorganizować Ogólnopolski Turniej Judo dla dzieci i młodzieży o Puchar Wójta Gminy Kowala oraz XVII Turniej Piłki Nożnej Mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Kowala "KOWALA 2021".

5. PLANY INWESTYCYJNE

1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (PSP w Mazowszanach, PSP w Bardzicach, Urząd Gminy w Kowali – Stępcinie)
2. Budowa drogi gminnej m. Kosów, gm. Kowala – Etap IV;
3. Dobudowa szatni oraz dwóch sal lekcyjnych w Publicznej Szkole Podstawowej im. J. Korczaka w Kowali-Stępcinie;
4. Budowa drogi wewnętrznej w m. Kończyce Kolonia;
5. Zmiana sposobu użytkowania części budynku remizy na świetlicę w miejscowości Bardzice gmina Kowala;
6. Budowy miejsc postojowych wraz z drogami manewrowymi w miejscowości Kowala – Stępcina;
7. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Trabllice gmina Kowala;
8. Poprawa stanu i jakości sieci drogowej na terenie gminy Kowala (drogi w miejscowościach Huta Mazowskańska Górna, Mazowszany, Kończyce Kolonia, Kąty, Ludwinów);
9. Budowa nowego obiektu przedszkolnego oraz przebudowa pomieszczeń na potrzeby oddziałów przedszkolnych przy PSP w gminie Kowala (przy PSP w Mazowszanach i PSP w Bardzicach);
10. Poprawa stanu i jakości sieci drogowej w miejscowości Kosów gmina Kowala;
11. Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Dąbrówka Zabłotnia gmina Kowala.

6. INFORMACJA

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, niezbędne było podjęcie działań mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. Urząd Gminy w Kowali-Stępcinie w 2021 roku wykonywał obsługę interesantów w niewielkim ograniczeniu polegającym na wykonywaniu zadań niezbędnych do zapewnienia pomocy Obywatelom:

- Pracownicy Urzędu pracowali bez zmian w dotychczasowych godzinach pracy Urzędu.
- Interesanci we wszystkich sprawach prowadzonych przez Urząd Gminy mogli kontaktować się z pracownikami telefonicznie od poniedziałku do piątku lub przesyłać korespondencję pocztą tradycyjną, e-mailową lub za pośrednictwem ePUAP. Osobiste złożenie dokumentów (np. wniosków) w Urzędzie było możliwe poprzez złożenie w pok. 27, bądź poprzez umieszczenie ich w skrzynce pocztowej przy wejściu do głównego budynku.
- Bezpośrednia obsługa odbywała się z zachowaniem zasad bezpieczeństwa sanitarnego, tj. do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania ust i nosa, przy pomocy maseczki.
- Urząd Gminy w Kowali-Stępcinie zapewnił podległym jednostkom organizacyjnym środki ochrony w postaci maseczek, rękawiczek, płynów do dezynfekcji.

